

Verksamhets- berättelse Centerpartiet

2017-2018

Innehåll

5	Förord.....	2
	Centerpartiet i riksdagen	3
	Centerpartiet i Europaparlamentet	4
	Valet 2018.....	4
10	Valförberedelser	7
	Valanalys 2018	8
	Centerpartiets organisation.....	8
	Medlemmarna	9
	Medlemsutbildningar.....	11
15	Nationella konferenser	11
	Medverkan i externa arrangemang	12
	Mässor	13
	Partistämman 2018	13
	Förtroenderåd	14
20	Partistytelsen.....	14
	Kommunala sektionen.....	15
	Centerpartiets nätverk	15
	Kyrkopolitiska sektionen.....	15
	Kyrkoval 2017 – Framtidstro.....	16
25	Allianssamarbetet.....	16
	Översyn av riksorganisationen	17
	Centerpartiets kommunikation	17
	Centerpartiets internationella arbete	18
	Syskonorganisationerna	19
30	Bilagor	24
	1. Medlemsinitiativ 2017 och 2018	24
	2. Centerpartiets riksdagsgrupp före och efter valet 2018.....	25
	3. Centerpartiets nationella talespersoner:	26
	4. Valresultat 2018.....	27
35		

Centerpartiets Verksamhetsberättelse 2017 - 2018

Förord

40 2017 och 2018 har varit två år som utvecklat Centerpartiet. Det har också varit två år där Centerpartiet har varit med och utvecklat Sverige. Vi lade tillsammans grunden för en valrörelse som utvecklades till en värderingarnas kamp. Där Centerpartiets tydliga ställningstagande för medmännisklighet och tolerans, mot populism och
45 främlingsfientlighet blev en tydlig framgångsfaktor. Där vi klarade av att både vara hoppfulla visionärer, när andra bara målade i mörka färger, och samtidigt ha konkreta svar på problemen och utmaningarna i människors vardag. Allt detta tog oss till vårt bästa valresultat på 30 år. Det tog både oss och Sverige framåt.
Vi har under de gångna två åren byggt vårt parti starkare dag för dag. Genom möten med människor, såväl fysiskt som digitalt. På torget, vid middagsbordet eller på
50 bygdegårdsgolvet har vi fortsatt arbetet med att förverkliga Agenda 2025 – vår gemensamma långsiktiga strategi.
Stämman i Malmö 2017 gav oss de avgörande verktygen inför vårt gemensamma mål, valdagen 2018. Där våra fyra program, Låt inte Sverige klyvas, Miljöansvar och grön tillväxt, Trygghet i hela landet och Internationellt ansvar förvandlade gröna, liberala
55 tankar till konkreta politiska förslag.
Politiska förslag som nu också blir verklighet i väldigt stor utsträckning. Det komplicerade valresultatet gav oss en lång och utdragen process för att få fram en ny regering. Efter månader, där Centerpartiet både burit det formella sonderingsansvaret och hela tiden sökt olika blocköverskridande lösningar där hela Alliansen samarbetade
60 med Socialdemokraterna eller Miljöpartiet, kom vi till en avgörande punkt. När inget av de stora partierna var beredda att ta ansvar genom att ompröva tidigare ställningstaganden så gjorde vi det. Vi valde att tolerera en rödgrön regering mot ett avtal om att denna ska föra en centerpartistisk, grön, liberal politik. Det Januariavtal som
65 slöts mellan Centerpartiet, Liberalerna, Socialdemokraterna och Miljöpartiet innebär långtgående liberala reformer på såväl arbets- som bostadsmarknaden. Det ger Sverige en grön, tillväxtvänlig miljö- och klimatpolitik. Det innebär frihetsreformer för landsbygden, sänkta skatter på jobb och företag, en närmare vård och en bevarad valfrihet. Det ger Sverige de liberala reformer som behövs för att ta oss framåt.
Januariavtalet innebär också att Centerpartiet fullföljer det vi sade innan valet. Att inte
70 sätta oss i en beroendeställning till Sverigedemokraterna. Vi tog värderingskampen under hela mandatperioden och vi kommer att fortsätta vara en motpol mot populismen och främlingsfientligheten. Men vi kommer också fortsätta vara ett konstruktivt, ansvarstagande parti som ser till att få saker gjorda. Genom förhandling och samarbete, inte med Sverigedemokraterna, utan över blockgränsen, får vi också genomslag för vår
75 politik.
Sammantaget kan vi konstatera att vårt gemensamma arbete under 2017 och 2018 har gett oss framgångar som vårt parti inte upplevt på väldigt länge. Det har resulterat i att Centerpartiet är med och styr i 19 av 21 regioner och i över 200 kommuner. Vi innehar kommunstyrelseordförande (KSO)-posten i 56 kommuner och i två av landets regioner är
80 Regionstyrelsens ordförande en centerpartist.
Det är den här framgången som vi ska bära med oss, med stolthet, när vi nu lokalt, regionalt och nationellt kan genomföra den politik vi mötte väljarna med. Vi ska fortsätta visa hur vår politik för klimatet, för jobben, för jämställdheten och för en levande landsbygd gör hela Sverige bättre. Hur ett starkare Centerparti tar landet framåt.

85 **Centerpartiet i riksdagen**

Centerpartiets riksdagsgrupp fortsatte under 2017 och 2018 att kraftfullt driva centerpolitik med de olika parlamentariska verktyg som riksdagsledamöterna har till sitt förfogande i form av bland annat debatter, följdmotioner, interpellationer och skriftliga frågor. Inför valet 2018 deltog alla riksdagsledamöter i det förberedande arbetet och i

90 kampanjaktiviteter.

Riksdagsgruppen bestod under 2017 och fram till valet 2018 av 22 ledamöter med Anders W Jonsson som gruppleadare, Ulrika Carlsson som förste vice gruppleadare och Anders Åkesson som andre vice gruppleadare. Centerpartiet hade utskottspresidieposter i Skatteutskottet (ordförande), samt i Miljö- och jordbruksutskottet (vice ordförande) och i

95 EU-nämnden (vice ordförande). Efter valet 2018 ökade riksdagsgruppen till 31

ledamöter, varav elva nya ledamöter, och Anders W Jonsson valdes till gruppleadare med Ulrika Heie (fd Carlsson) som vice gruppleadare. Centerpartiet fick fyra presidieposter; i Miljö- och jordbruksutskottet (ordförande) Skatteutskottet (vice ordförande), EU-nämnden (vice ordförande) samt Trafikutskottet (vice ordförande).

100 Riksdagsgruppen har haft veckovisa möten (med undantag för plenifria veckor och perioder då det varit uppehåll för riksdagens arbete) med interna politiska diskussioner och förberedande arbete inför beslut och ställningstaganden. Riksdagsgruppen har även varit ett viktigt forum för avrapportering, informationsspridning och förankring. Externa

105 gäster har ofta bjudits in för att höja kunskapsnivån och ge möjligheter till frågor och diskussion. Exempel på sådana gäster är generaldirektörer vid myndigheter samt statliga utredare och praktikanter som varit del av Centerpartiets internationella akademi.

Arbetet i riksdagsgruppen har löpande förberetts i kommittéer som i sin tur grupperat ledamöter efter relaterade utskott och områden. Kommittéerna har varit forum för förberedande diskussioner och behandling av frågor innan de tas upp i riksdagsgruppen som helhet. Under 2017 och fram till valet 2018 organiserades arbetet i tre kommittéer, detta utökades till sex kommittéer i oktober 2018. Likaledes utökades riksdagsgruppens presidium efter valet 2018 till ett "förtroenderåd" bestående av gruppleadare och ledamöter ansvariga för de olika kommittéerna.

115 Inför partistämman 2017 var ledamöterna delaktiga i det politiska utvecklingsarbetet och under perioden har rutiner och process för att förbättra framtagandet av Centerpartiets budgetalternativ utvecklats.

Under perioden har riksdagsgruppen haft tre egna upptakter i form av internat, antingen utomlands eller någonstans i Sverige. Det har varit tillfällen för fördjupade strategiska diskussioner och nätverkande med systerpartier i Europa eller med lokala och regionala företrädare i Sverige. Internaten har ägt rum i London, Oslo och Dalarna. Utöver detta

120 har ledamöterna bland annat deltagit i utskottsgemensamma studieresor eller resor bekostade av riksdagsgruppens gemensamma medel.

Månaderna efter valet 2018 präglades i stor grad av arbetet med att forma den nya riksdagsgruppens arbetssätt och fördelning av poster samt regeringsbildningsprocessen.

125

Centerpartiet i Europaparlamentet

Under åren 2017 och 2018 har Europaparlamentariker Fredrick Federley representerat Centerpartiet i den liberala ALDE-gruppen (Alliance of liberals and democrats for Europe) i Europaparlamentet. Fredrick Federley är ordinarie ledamot och gruppledare i utskottet för industrifrågor, energi och forskning och ersättare i utskottet för jordbruk och landsbygds utveckling samt ersättare i utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet.

En huvudprioritering under perioden har varit att arbeta med klimatlagstiftning och initiativ på klimatområdet vilket bland annat inneburit arbete med lagstiftningsakter och rapporter i parlamentet. Fredrick Federley har under perioden avslutat förhandlingen om uppdaterad lagstiftning för systemet för handel med utsläppsrätter. Det system som reglerar klimatutsläpp från energi- och industrisektorerna i EU. Federley lyckades i förhandlingarna få stöd för en ny innovationsfond som innebär att en större del av pengarna som genereras i systemet går tillbaka till klimatsmarta investeringar till nytta för de företag som vill gå före i klimatomställningen.

Centerpartiet har länge prioriterat arbetet för att skapa tydligare och striktare regler för att få till stånd en bättre djurvälstånd, striktare regler för användning och bättre datainsamling över antibiotikaanvändning. Fredrick Federley har under perioden avslutat arbetet med den nya veterinärmedicinlagstiftningen. Den viktigaste segern i arbetet är att antibiotika inte kommer kunna skrivas ut till djur innan en klinisk bedömning har gjorts. Det innebär att antibiotika inte får ges till friska djur och spridningen av antibiotikaresistens kan därmed minska. Federley är även vice ordförande i parlamentets djurvälståndsgroup vilket är en mycket viktig plattform för att samla stöd för frågorna.

För att klara den gröna omställningen måste råvara från skogen användas. Federley har under perioden förhandlat uppdaterad lagstiftning för förnybar energi inom EU. Han lyckades säkerställa att råvara från den svenska skogen kan vara en del i den gröna omställningen. I förhandlingarna var han ledande i kampen för att höja målsättningen för andelen förnybar energi inom EU och resultatet blev en höjning från 27 till 32 procent.

Centerpartiets kansli har under åren tagit emot ett tiotal sponsrade besöksgrupper inklusive grupper i ett årligt återkommande besöksprogram för skolklasser från olika delar av Sverige. Till detta tillkommer besök från exempelvis kommuner, intressegrupper och grupper med aktiva i centerrörelsen samt ett flertal seminarier och workshops på plats i Bryssel.

För att knyta ihop Europafrågorna med lokal, regional och nationell nivå har Fredrick Federley och Brysselkansliet medverkat vid Centerpartiets Kommundagar och andra aktiviteter runtom i Sverige, inklusive egna seminarier och besök. Kontoret i Europaparlamentet medverkar i Centerpartiets internationella akademi och tar emot två praktikanter per termin.

Valet 2018

Bästa valet på 30 år!

Centerpartiets valresultat på 8,61 procent i 2018 års riksdagsval är det bästa på 30 år. Även i valen till kommun och landsting har Centerpartiet uppnått stora framgångar.

Särskilt starka grupper som valde Centerpartiet i valet 2018 är unga väljare, kvinnor, studerande, SACO-medlemmar, företagare och landsbygdsbor. Centerpartiet ökar 2018 också markant bland väljare med utländsk bakgrund, åtta procent av dessa väljare enligt SVT Valu 2018.

180 *Systematiska valförberedelser*

Omfattande insatser gjordes i god tid under hela mandatperioden sedan valet 2014. Dessa förberedelser resulterade i ett antal redskap som ligger till grund för valframgången 2018.

185 Viktiga delar av detta förberedelsearbete har varit:

- "Agenda 2025 – Nytt ledarskap för Sverige" beslutades på förtroenderådet 2016 och slår fast ramarna för vilket parti Centerpartiet vill vara år 2025.
- Projektet "Så mycket bättre" startades 2015 och har syftat till att analysera erfarenheter från lyckade valrörelser i Sverige och andra länder.
- 190 • Ett omfattande politiskt utvecklingsarbete har bedrivits under mandatperioden med bland annat elva politiska program som antogs av stämman i Falun 2015 och fyra politiska program på stämman i Malmö 2017.
- Omfattande utbildning har bedrivits av såväl kandidater som valarbetare och nomineringskommittéer.
- 195 • Arbetet med målgrupper och samtalsdriven kampanj har utvecklats och arbetet med röstmål har introducerats.
- Särskilda projekt har bedrivits för storstäder, mångfald och stöd till valkretsar utan riksdagsmandat.

200 *En komplicerad kontext*

Mandatperioden 2014 – 2018 gjorde att den politiska kartan i Sverige ritades om. Allianspartierna, som satt i regering 2006 – 2014, tappade tio procentenheter i 2014 års riksdagsval. Men de partier som gick framåt var inte den rödgröna oppositionen utan Sverigedemokraterna och Feministiskt Initiativ.

205

Efter en turbulent höst 2014 träffades den så kallade decemberöverenskommelsen mellan allianspartierna, Socialdemokraterna och Miljöpartiet, vilket gjorde det möjligt för en Socialdemokrater-Miljöparti-regering att styra Sverige i minoritet. Det fanns dock mycket intern opposition mot överenskommelsen i andra allianspartier och på Kristdemokraternas riksting 2015 röstades den ned.

210

Två andra frågor som präglar mandatperioden, där allianspartierna har dragit olika slutsatser, är migrationsfrågan och regeringsfrågan. Centerpartiet har blivit ett än tydligare alternativ för liberala väljare som vill förena medmännisklighet med ordning och reda och som hellre söker lösningar över blockgränsen än att ge makt över

215 regeringspolitiken till Sverigedemokraterna. Positioner som alla allianspartier tidigare har stått bakom.

Riksdagsvalet 2018 gav inget tydligt underlag för en ny regering. Efter rekordlånga regeringsförhandlingar, där breda lösningar över blockgränsen blockerades av andra partier, kunde Januariavtalet (JA) träffas av Centerpartiet, Liberalerna, Socialdemokraterna och Miljöpartiet. JA innehåller en omfattande agenda för liberala reformer som Centerpartiet drivit länge. Det innebär bland annat sänkta skatter och bättre villkor för småföretag, sänkta trösklar till arbetsmarknaden, nya möjligheter för landsbygden, insatser för kortare köer och bättre kvalitet inom vården samt liberala lösningar för miljön.

220

225

Centerpartiets valkampanj Framåt!

Det övergripande kampanjtemat 2018 var Framåt!. Ett ord som sammanfattade partiets berättelse om ett värderingsval där Centerpartiet stod för hopp, framtidstro och medmännisklighet.

230

Till detta hörde valplattformen med sina tre teman och tillhörande sakfrågor; Låt inte Sverige klyvas, Trygghet i hela landet och Sverige behöver grön tillväxt.

235 Framåt! var huvudbudskapet i partiets reklamkampanj: Reklam- och valaffischer, print, digitala annonser, direktreklam, evenemang och sociala medier.

Stor vikt lades vid att bedriva en positiv, partiledardriven valrörelse. Flera utvärderingar visar att Annie Lööfs ledarskap var viktigt för många som valde Centerpartiet.

240

I en förvalskampanj under våren lanserades konceptet Framåt med budskap kopplade till småföretagande, miljö, integration och vård. Syftet med förvalskampanjen var att med enkelhet och tydlighet lyfta våra värderingar och konfliktlinjer.

245 De budskap som Centerpartiet gick till val på och som kunde läsas på valaffischerna i augusti och september 2018 var:

- Medmänsklighet för Sverige framåt
- Jämställdhet för Sverige framåt
- Landsbygden ska utvecklas – inte avvecklas
- 250 • Små företag ska ha stora möjligheter
- Stoppa utsläppen – inte utvecklingen
- Trygg vård i hela landet

Bästa riksdagsvalet sedan 1988

255 2018 års riksdagsval var en stor framgång med ett valresultat på 8,61 procent. Centerpartiet gjorde sitt bästa valresultat sedan 1988 (11,3 procent). Partiet gick från 380 937 till 557 500 röster, en förändring på 2,5 procentenheter. Procentuellt ökade Centerpartiet med hela 41 procent, mest av alla partier.

260 Centerpartiet har sedan valet 31 ledamöter i riksdagen, en uppgång från 22 föregående mandatperiod. Centerpartiet fick elva nya riksdagsledamöter och representation från sju riksdagsvalkretsar: Norrbotten, Örebro, Sörmland, Gotland, Sjuhärad, Skåne läns västra samt Malmö.

Ett starkt val till landsting och regioner

265 Landstings/regionvalet 2018 var en framgång för Centerpartiet med ett resultat på 8,37 procent. Detta utgör partiets bästa landstingsval sedan 1994. Centerpartiet ökade med 153 980 röster, från 395 244 till 549 224 röster, en förändring på 2,6 procentenheter. Procentuellt utgör det en uppgång på knappt 39 procent.

270

Centerpartiet ökar i valet 2018 i 19 av 21 regioner jämfört med 2014. Antal mandat ökar från 125 till 155 mandat. Centerpartiet styr i 19 av 21 landsting efter valet 2018, motsvarande 90 procent av dem. Det är störst andel av alla partier. Centerpartiet har regionstyrelsens ordförande i två regioner, Jämtland-Härjedalen och Gotland.

275

Stor ökning i kommunvalet

Kommunvalet gick riktigt bra för Centerpartiet. Partiets resultat på 9,67 procent är det bästa valresultatet sedan 1994. Jämfört med föregående kommunval ökade Centerpartiet med 1,87 procentenheter. Procentuellt är det en uppgång på 29 procent. Uttryckt i absoluta tal valde 142 431 fler att rösta på Centerpartiet i kommunval 2018, från 489 381 till 631 812 röster.

280

Av landets 290 kommuner ökar Centerpartiet sin andel i 208. Av de 12 700 kommunfullmäktigeplatser som finns har Centerpartiet nu 1603, vilket är 12,6 procent av mandaten. Det är en ökning med 192 mandat sedan 2014.

285

Centerpartiet fick i kommunvalet 2018 över 40 procent av rösterna i två kommuner, över 30 procent av rösterna i 17 kommuner, över 20 procent av rösterna i 53 kommuner och över tio procent av rösterna i 148 kommuner.

290

Centerpartiet styr efter valet 2018 i 201 av 290 kommuner, motsvarande 69 procent av kommunerna. Föregående mandatperiod styrde Centerpartiet i 142 kommuner.

Centerpartiet är det parti som sitter i flest styrande samarbeten av alla partier. Antalet kommunstyrelseordföranden har ökat från 33 till 56 efter valet 2018.

Valförberedelser

295 *Agenda 2025*

Strategidokumentet "Agenda 2025 – Nytt ledarskap för Sverige" innehöll ramar och konkreta målsättningar för valet 2018 varav merparten kom att uppnås.

Tio mål för valet 2018:

- 300 1. Framgång i riksdagsvalet och en större roll i svensk politik.
2. Tillsammans med allianspartierna få ett tydligt mandat för en ny alliansregering.
3. Få riksdagsmandat i fler än de 20 riksdagsvalkretsar Centerpartiet hade mandat i 2014.
- 305 4. Öka mångfalden bland folkvalda med utomnordisk bakgrund såväl i riksdag, kommun som i landsting/region.
5. Öka jämställdheten med ökad andel kvinnor i riksdag, kommuner, landsting/regioner.
6. Öka antalet yngre förtroendevalda mellan 18-29 år.
7. Öka andelen äldre i riksdag, kommuner, landsting/regioner.
- 310 8. Öka antalet röster och mandat sammantaget i kommunvalet, ingå i fler majoriteter, få fler KSO.
9. Ta mandat i fler kommuner än i valet 2014.
10. Öka antal röster och mandat sammantaget i landsting/regionvalet samt ingå i majoriteter i minst hälften av Sveriges regioner/landsting.

315

Så Mycket Bättre

Det valförberedande projektet "Så mycket bättre" syftade till att identifiera och undersöka framgångsrika valkampanjer både i Sverige och i andra länder för att se vilka kampanjupplägg och metoder som kunde lämpa sig i en svensk valrörelse och utgöra en del i Centerpartiets valkampanj. Arbetet med röstmål, målgrupper, målgruppskarta och partiledardriven valrörelse kom att utgöra grunden för 2018 års kampanjupplägg.

320

Mångfaldsprojektet

Mångfaldsprojektet fortsatte sin verksamhet under både 2017 och 2018 genom en rad olika insatser. 80 personer deltog i snabbspårsutbildningarnas olika steg, med syfte att förbereda kandidaterna inför valet. I samband med nomineringstiderna fick deltagarna coachning för att kunna förstå och förhålla sig till nomineringsprocessens olika stadier. Ett mentorskapsprogram tillskapades även inom projektet. Under större nationella event som kommundagar och partistämman 2017 spreds information om projektet. Arbetet med att engagera och stötta pilotkretsarna har fortsatt. Hela mångfaldsprojektet kommer att utvärderas i början av 2019.

330

Nio nya lyft

Centerpartiet saknade riksdagsledamöter i nio län efter 2014 års val. Partistyrelsen beslutade därför att starta projektet "Nio nya lyft" med målet att ta mandat i Norrbotten, Gotland, Örebro, Sörmland, Västra Götaland Södra, Skåne Västra, Malmö, Blekinge och i Västmanland. De nio distrikten erbjöds stöd i arbetet med bland annat nomineringsprocessen, målgrupper, valplaner och kommunikationsplaner. Toppnamnen fick tidigt en koppling till rikspolitiken genom regelbundna telefonmöten med en företrädare för riksdagsgruppen, vilket knöt såväl kandidater som distrikt närmare den nationella nivån och ökade möjligheterna till en sammanhållen valrörelse. Målet nåddes i sju av nio distrikt. Mandat saknas fortsatt i Blekinge och Västmanland.

340

Storstadssatsningen

Under 2017 och 2018 har storstadssatsningen i Göteborg och Malmö fortsatt med syfte att stötta krets/distrikts-organisationen för att nå målet att komma in i

345

kommunfullmäktige. Under 2017 präglades arbetet av utbildning av kandidater och nomineringsprocesser. Ett flertal av Malmös och Göteborgs medlemmar deltog i mångfaldsprojektets "snabbspårsutbildning" för kandidater. Då båda städerna haft ett inflöde av nya medlemmar med varierande erfarenhet av föreningsliv och politik så fanns ett behov av coachning av ledare och utbildningsinsatser. I och med rekryteringen av en ny verksamhetsledare i Malmö sommaren 2017 fick arbetet en tydlig lokal förankring. Under valåret fokuserades arbetet på utformning och förankring av kretsens politiska plattform, valstrategi och kommunikationsplan. Under kampanjens intensiva skede fanns tre respektive två kampanjarbetare anställda på deltid i Göteborg och Malmö. De var synliga bland väljarna och initierade kampanjaktiviteter som samtalskampanj, dörrknackning och flygbladsutdelning för kandidaterna. En stripad elcykel var ett viktigt redskap för att synas och röra sig bland väljarna.

I både Malmö och Göteborg kom Centerpartiet in i fullmäktige med tre ledamöter och projektets målsättning uppnåddes därmed. I Göteborg kunde Centerpartiet efter långa förhandlingar ta plats i kommunens styre tillsammans med Moderaterna, Liberalerna samt Kristdemokraterna. I Malmö är Centerpartiet i opposition och har etablerat sig i stadshuset med en plats i kommunstyrelsen.

Göteborg har ökat från 203 medlemmar år 2014 till 350 medlemmar år 2018 (411 för 2017) och Malmö har ökat från 69 medlemmar år 2014 till 202 medlemmar år 2018 (234 för 2017).

Valanalys 2018

För att analysera valförberedelserna, valrörelsen och valresultatet tillsatte partistyrelsen en analysgrupp under ledning av Linda Ylivainio, Norrbotten. Analysgruppen lade fram sin rapport i januari 2019 – *"Med blicken framåt. De rörliga väljarna och det liberala projektet"*. De förslag och rekommendationer som lämnats av analysgruppen är en viktig grund för Centerpartiets fortsatta utvecklingsarbete.

Centerpartiets organisation

Centerpartiet har tre organisationsled; krets, distrikt och riksorganisation, som var för sig är egna juridiska personer. Därutöver kan medlemmar välja att frivilligt organisera sig i avdelningar eller samverka på annat sätt, exempelvis i nätverk.

290 kretsar

Krets är Centerpartiets organisation på kommunal nivå. En krets omfattar en kommuns yta. Centerpartiet har kretsar – och medlemmar – i samtliga kommuner. Tre av Centerpartiets kretsar (Stockholms stad, Göteborgs stad och Gotland) är samtidigt distrikt.

26 distrikt

Distrikt är Centerpartiets organisation på regional nivå. Ett distrikt är en sammanslutning av alla kretsar inom området. Den 31 december 2017 respektive 2018 hade Centerpartiet 26 distrikt. Ett distrikt omfattar i regel samma geografiska område som ett län eller en riksdagsvalkrets, Skåne omfattar fyra riksdagsvalkretsar.

Centerpartiets distrikt och distriktsordföranden efter distriktsstämmorna 2015 och 2016

Distrikt	Vald vid distriktsstämman 2017	Vald vid distriktsstämman 2018
Blekinge	Magnus Larsson	Magnus Larsson
Dalarna	Peter Helander	Peter Helander
Fyrbodal	Fredrik Christensson	Fredrik Christensson
Gotland	Eva Nypelius	Eva Nypelius
Gävleborg	Magnus Svensson	Magnus Svensson

Göteborg	Emmyly Bönfors	Emmyly Bönfors
Halland	Henrik Oretorp	Henrik Oretorp
Jämtland	Bosse Svensson	Bosse Svensson
Jönköpings län	Raymond Pettersson	Raymond Pettersson
Kalmar Län	Christer Jonsson	Christer Jonsson
Kronoberg	Per Schöldberg	Per Schöldberg
Norrbottn	Nils-Olov Lindfors	Nils-Olov Lindfors
Sjuhärad	Roland Karlsson	Roland Karlsson
Skaraborg	Kent Folkesson	Kent Folkesson
Skåne	Ulrika Axelsson	Ulrika Axelsson
Stockholms län	Mikaela Haga	Mikaela Haga
Stockholms stad	Karin Ernlund	Karin Ernlund
Södermanland	Martina Johansson	Martina Johansson
Uppsala	Anne Lennartsson	Anne Lennartsson
VG Västra	Annika Qarlsson	Annika Qarlsson
Värmland	Daniel Bäckström	Daniel Bäckström
Västerbotten	Mattias Larsson	Mattias Larsson
Västernorrland	Jonny Lundin	Jonny Lundin
Västmanland	Anna Gunstad Bäckman	Anna Gunstad Bäckman
Örebro	Helena Vilhelmsson	Helena Vilhelmsson
Östergötland	Karin Jonsson	Karin Jonsson

Riksorganisationen

- 395 Riksorganisationen omfattar samtliga distrikt och kretsar i hela landet och leds av partistyrelsen. I dagligt tal brukar riksorganisationen vara synonymt med partiets centrala personalorganisation. 2017 fanns totalt 69,5 tjänster på riksorganisationen och 2018 var antalet 72,5 tjänster.

Medlemmarna

- 400 Alla medlemmar i Centerpartiet, Centerkvinnorna, Centerpartiets Ungdomsförbund och Centerstudenter har samma demokratiska rättigheter inom Centerpartiet. Alla medlemmar tillhör en krets och kan efter eget intresse delta i verksamhet inom hela Centerpartiet. Varje medlem i centerrörelsen har närvarorätt, yttranderätt och förslagsrätt inom Centerpartiet på samtliga avdelningsmöten inom sin avdelning,
- 405 samtliga kretsmöten inom sin krets, sitt distrikts distriktsstämma samt på partistämman.

- Enligt stadgarna fastställs medlemstalet den 31 december varje år. Antalet medlemmar vid årsskiftet ligger till grund för bland annat ombudsfordelning till partistämman och distriktsstämman. Medlemsavgiften var under perioden oförändrad, det vill säga 150
- 410 kronor per år och inbringade totalt cirka 8,4 miljoner kronor, vilket tillfaller Centerpartiets kretsar.

- 2017 ökade Centerpartiet sitt medlemstal med 1 551 medlemmar. Totalt anslöt 3 335 nya medlemmar under året. Tillsammans med Centerstudenters ökning räcker detta till
- 415 att även centerrörelsen ökar sitt medlemstal, vilket är första gången sedan 1983. Den ökning som Centerpartiet gjorde 2017 är den i antal största ökningen sedan 1976 (då ökningen var hela 4 211 medlemmar). Även procentuellt var ökningen mycket stor, 5,6 procent, och därmed den största sedan 1945 (då var ökningen 6,1 procent).

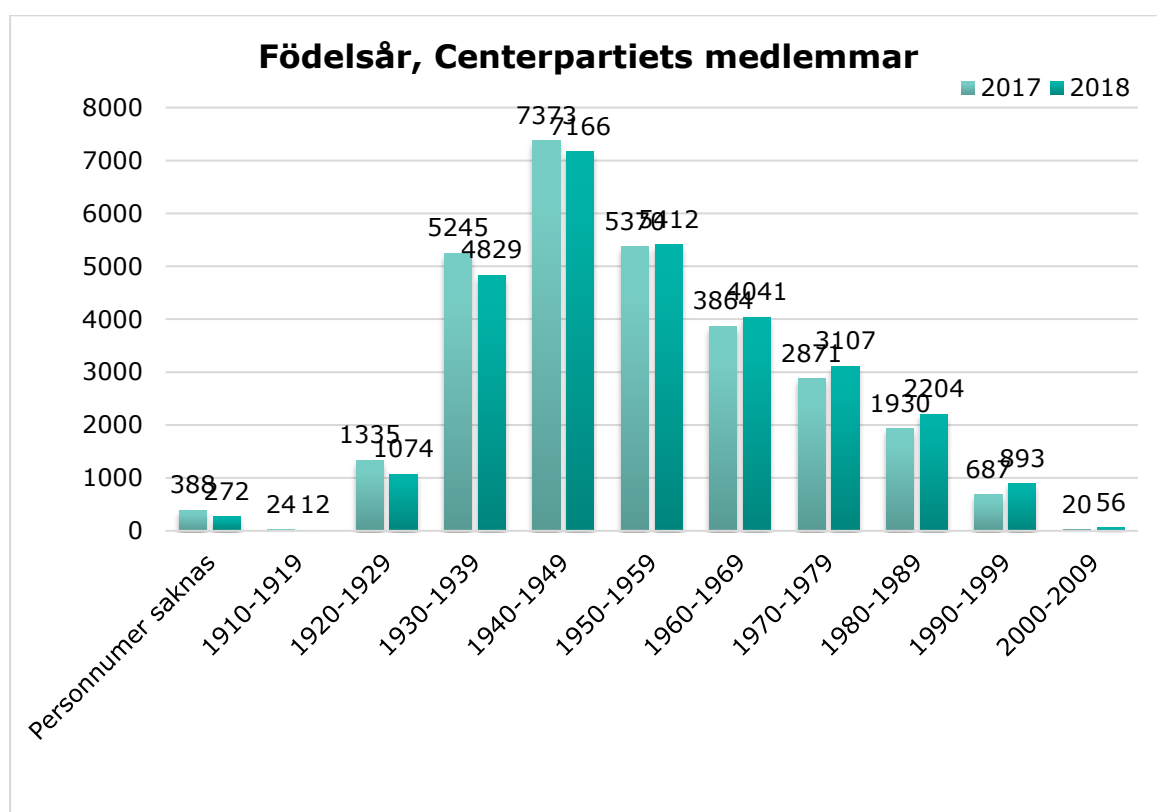
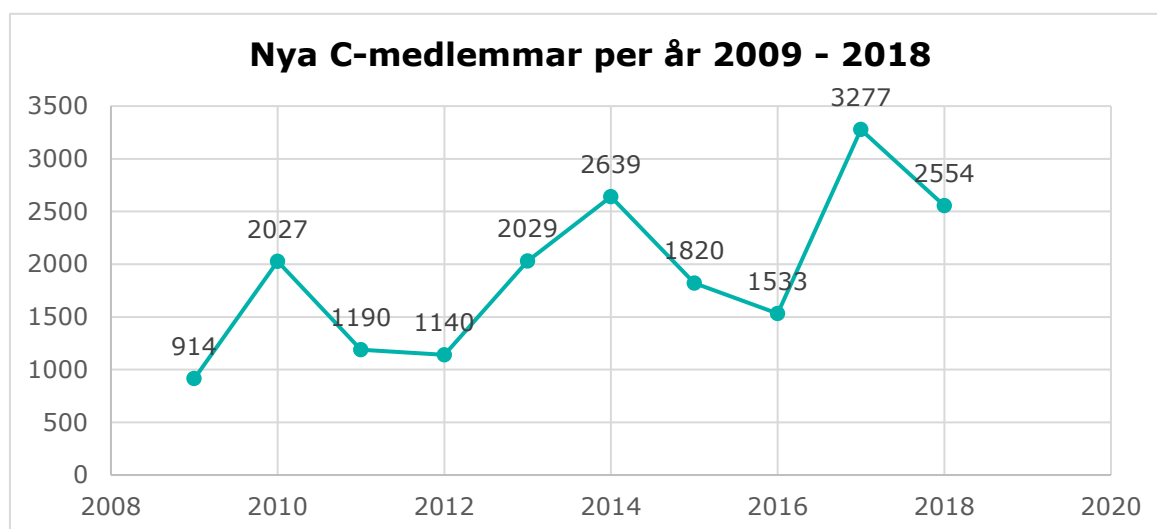
- 420 2018 minskade Centerpartiet sitt medlemstal med 41 medlemmar jämfört med 2017 trots att 2 554 nya medlemmar anslöt under året. Inflödet av nya medlemmar var dock lågt årets sista veckor jämfört med motsvarande period de senaste åren. Centerrörelsen minskade 2018 med 915 medlemmar, och av de fyra centerorganisationerna är det endast Centerstudenter som ökar sitt medlemstal.

425

Tabellen nedan visar Centerrörelsens och syskonorganisationernas medlemstal de senaste åren.

31-dec	C	CK	CUF	CS	C-rörelsen
2015	28 531	7479	1821	550	38 381
2016	27 556	7081	3158	574	38 369
2017	29 107	6846	2888	650	39 491
2018	29 066	6517	2325	668	38 576

430

435

Medlemsutbildningar

2017

Utbildningarna fortsatte i enlighet med beslutad utbildningsstrategi. Steg 1-utbildningarna genomfördes av kretsar och distrikt och steg 2-utbildningarna av regionenheten. Ett test att genomföra ledarskap steg 1 digitalt gjordes tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan (SV). Det fanns ett stort intresse för de digitala utbildningstillfällena och sammanlagt genomfördes fyra utbildningar med totalt 45 deltagare. Utbildningarna i politik, kommunikation och ledarskap steg 2 började genomföras under hösten 2016. Totalt har 164 personer genomgått utbildningen i politik och 98 personer har genomgått utbildningarna i kommunikation och ledarskap. Detta har skett vid 33 utbildningstillfällen på olika ställen i landet. 93 procent av deltagarna vid steg 2-utbildningarna svarar att helhetsintrycket av utbildningen motsvarar en fyra eller en femma på en femgradig skala.

En utbildning i Politik 3 är genomförd under 2017. Syftet med den utbildningen är att bidra till att Centerpartiet ska få välutbildade centerpartister inom politik, kommunikation och ledarskap. Målgruppen är ledande företrädare, som riksdagsledamöter, KSO och särskilt rekryterade medlemmar. Deltagarna i kursen har varit mycket nöjda med innehållet.

Den nationella toppkandidatutbildningen genomfördes den 8-10 december 2017 i Stockholm. Målgruppen för utbildningen var riksdags- och landstings-/regionkandidater. Ungefär 25 utbildningstillfällen i det nya kartverket för målgruppskartorna har genomförts under hösten 2017 och i januari 2018.

2018

Sju regionala toppkandidatutbildningar genomfördes under våren på olika platser i landet för att utbilda topparna på kommunlistorna. Upplägget för dessa utbildningar följde den nationella toppkandidatutbildningen.

Utbildningar i det nya kartverket för målgruppskartorna fortsatte under våren. För att fånga upp de som inte haft möjlighet att gå utbildningarna under hösten genomfördes Skype-utbildningar.

En kampanjutbildning för att certifiera kampanjarbetare har genomförts under våren i alla distrikt. Revidering av utbildningen Nyvald har genomförts och Skype-utbildningar för att utbilda utbildare har genomförts under hösten.

Nationella konferenser

Distriktsordförande- och ombudsmannakonferenser samt kretsordförandesamlingar

För distriktsordföranden och ombudsmän/distriktsanställda har regelbundna träffar/utbildningar genomförts samt nationella träffar för kretsordföranden enligt följande:

171116 – 17 Distriktsordföranden och ombudsmän

Sex tillfällen våren 2017 Kretsordföranden

170322 – 23 Ombudsmän

180201 Distriktsordföranden

Sex tillfällen våren 2018 Kretsordföranden

181115 – 16 Distriktsordföranden

Riksorganisationen har under båda åren löpande erbjudit introduktionsutbildning för nya ombudsmän.

Nomineringskommittéutbildning

13 januari 2017 genomfördes en utbildning för ordföranden och/eller ledamöter i distriktens nomineringskommittéer, inför arbetet med att ta fram valsedlar.

Centerpartiets Europadag

9 maj 2017 genomfördes Centerpartiets Europadag med inriktning på utrikes- och säkerhetspolitik samt Europafrågor.

Tema valvinst 2018

22-23 april 2017 genomfördes en särskild krets- och distriktsordförandekonferens på temat valvinst 2018 där deltagarna fick ta del av verktyg inför den stundande valrörelsen.

Toppkandidatutbildning

8-10 december 2017 genomfördes en toppkandidatutbildning för distriktens riksdagskandidater som samlade över 160 kandidater från hela Sverige. Under de tre dagarna fick deltagarna utbildning i politik, kommunikation och kampanj.

Politisk spets, steg 3

27-29 november 2017 genomfördes "Politisk spets, steg 3", en nationell topputbildning i politik med 15 deltagare.

Kampanjledarutbildning

23-24 mars 2018 genomfördes en kampanjledarutbildning riktad till kampanjledare i kretsar och distrikt, där deltagarna fick redskap, tips och idéer inför valrörelsen.

Valkonvent

3-4 augusti 2018 samlades drygt 700 centerpartister till valkonvent som innehöll föreläsningar, utbildningar och inspiration inför valrörelsens slutfas.

Eftervalskonferens

12-13 oktober 2018 arrangerades en eftervalskonferens som samlade drygt 130 deltagare från hela Sverige.

Medverkan i externa arrangemang

Almedalsveckan

Centerpartiet deltog under Almedalsveckan i Visby mellan 2-9 juli 2017 och 1-8 juli 2018. Partiets mötesplats på S:t Hansplan var plats för ett femtiotal seminarier och aktiviteter med inbjudna gäster i dialog med riksdagsledamöter och talespersoner.

Centerkvinnorna, Centerpartiets Ungdomsförbund och Centerstudenter samt Centerpartiets nätverk medverkade med egna arrangemang. Vidare genomfördes ett ekonomiskt seminarium med partiledare, talespersoner och inbjuden gästpanel. Partiledartalet samlade närmare 4 000 personer i publiken både 2017 och 2018.

Därutöver deltog riksdagsledamöter och talespersoner i ett hundratal olika seminarier och arrangemang.

Stockholm Pride

Stockholm Pride är Nordens största Pridefestival med syfte att belysa HBTQ, det vill säga homosexuella, bisexuella, transpersoner och queers och dess mångfald. 2018

medverkade Centerpartiet på temat "Kärlek för Sverige framåt" och hade rekordstort antal deltagare, cirka 400 personer, i den avslutande paraden genom Stockholms gator, bland annat tack vare att många av deltagarna vid Centerpartiets valkonvent anslöt till paraden. Partiet anordnade även två seminarier på Pride House med teman HBTQ-flyktingar och familjepolitik där riksdagsledamöter närvarade. Centerpartiet medverkade som utställare både 2017 och 2018.

Järvaveckan

Ett nytt arrangemang där Centerpartiet deltog som utställare och arrangör både 2017 och 2018 var Järvaveckan. Höjdpunkten för Centerpartiets del var Annie Lööfs tal de bägge åren.

545 **Mässor**

Centerpartiets riksorganisation har sedan några år varit utställare på mässor som passar våra målgrupper. Riksorganisationen bekostade utställarplatsen som bemannades av lokala medlemmar i Centerpartiet.

550 2018 åkte Centerpartiet även med på en seniorturné och besökte flera platser i Sverige tillsammans med News 55. En monter och material fanns på plats som bemannades av medlemmar från lokala centerkretsar.

555 Sista veckan innan valdagen 2018 bokade Centerpartiets riksorganisation upp Centralstationerna i Stockholm, Göteborg och Malmö. Även här var bemanningen beroende av medlemmar som ställde upp att stå i montern. Bemanningen stärktes även upp av personal från Riksorganisationen. Dagen innan valdagen anordnade vi en utfrågning av Annie Lööf som gjordes av Youtube-producenten Margaux Dietz på Stockholms centralstation.

560

Följande mässor/ turnéer och liknande arrangemang besöktes de aktuella åren:

2017

Milamässan, Malmö
Eurohorse, Göteborg
Seniormässan, Göteborg
Skogs-Elmia, Jönköping
O-ringen, Arvika
Stora Nolia, Umeå
Travturné, hela landet

2018

Milamässan, Malmö
Eurohorse, Göteborg
Seniormässan, Göteborg
Landsbygdsriksdagen, Örnsköldsvik
O-ringen, Örnsköldsvik
Stora Nolia, Piteå
Seniorturné, hela landet
Travturné, hela landet
Centralstationerna i Stockholm,
Göteborg och Malmö

Partistämman 2018

565 Partistämman samlade totalt 521 röstberättigade ombud: 290 från kretsarna, 200 från distrikten, 19 från partistyrelsen och därtill fyra ombud vardera från de tre syskonorganisationerna.

570 Den 28 september – 1 oktober samlades Centerpartiet till partistämman i Malmö. Till stämman hade medlemmarna skrivit 646 motioner som behandlades. Partistämman fick också ta ställning till fyra politiska program som partistyrelsen lade fram för diskussion och beslut: "Låt inte Sverige klyvas", "Miljöansvar och grön tillväxt", "Trygghet i hela landet" och "En ansvarsfull internationell agenda".

575 Utöver detta beslutade stämman om justeringar i stadgar och arbetsordning. Den stora ärendemängden och det stora antalet ombud som stämman numera har kräver ett tydligt regelverk för att alla ska ges möjlighet att föra fram sin mening. Partistämman beslutade om debattregler som bland annat innehöll fasta tidsramar och en talarkvot om sex minuter per ombud. När stämman avslutades hade 416 personer deltagit i debatten, 239 män och 177 kvinnor. Sex personer (alla män) hade slut på sin talartid och ytterligare 32 (elva kvinnor och 21 män) hade mindre än en minut kvar. Totalt användes 580 16,5 timmar som direkt talartid under stämman. 10 timmar användes av männen och 6,5 timmar av kvinnorna.

Bramstorpsplaketten

Bramstorpsplaketten är ett förtjänsttecken som delas ut till personer i centerrörelsen som under en lång tidsperiod aktivt deltagit i organisationsarbetet och utfört en banbrytande gärning för partiet och dess idéer.

Vid partistämman i Malmö delades Bramstorpsplaketten ut till följande personer:

Förra riksdagsledamoten Ingegärd Oskarsson, Grimslöv, förra riksdagsledamoten Roland Larsson, Ljungsbro, förra riksdagsledamoten Rigmor Stenmark, Uppsala, förra riksdagsledamoten Margareta Andersson, Näshult, förra kommunpolitikern Lars-Olof Johansson, Hajom, förra kommunpolitikern Karl-Johan Adolfsson, Sunne, samt förra kommunpolitikern Anders Pettersson, Osby.

Förtroenderåd

Förtroenderådet består av partiordföranden samt 50 ombud valda av distrikten.

Centerkvinnorna, Centerpartiets Ungdomsförbund och Centerstudenter utser vardera två ombud. Efter den stadgeändring som partistämman 2017 gjorde utser även partistyrelsen två ombud.

Under 2017 samlades inte förtroenderådet, men under 2018 hölls tre möten. Den 1 februari beslutade förtroenderådet om en nationell valsedel till riksdagsvalet, en rikslista som gick att använda i alla valkretsar. När förtroenderådet samlades den 2 augusti var det för att besluta om Centerpartiets valmanifest inför valet 2018: "Nytt ledarskap för Sverige framåt". Slutligen hölls ett förtroenderåd den 17 december för att besluta om Centerpartiets valplattform inför EU-valet samt för att fastställa valsedel till EU-valet.

Partistyrelsen

Partistyrelsen, som är partiets högsta beslutande organ mellan partistämmorna, består av 16 ordinarie ledamöter (inga ersättare) inklusive partiordföranden samt en ledamot från vardera Centerkvinnorna, Centerpartiets Ungdomsförbund samt Centerstudenter. Partistyrelsen har haft nio sammanträden under 2017 samt 16 sammanträden under 2018 inklusive telefonmöten.

Verkställande utskottet (VU):

Annie Löf, ordförande, Anders W Jonsson, 1:e vice ordförande, Fredrick Federley, 2:e vice ordförande, Mari-Louise Wernersson, Kristina Yngwe, Emil Källström, adjungerad.

Partistyrelsen exklusive VU-ledamöter:

Anders Åkesson, Per Åsling, Åke Carlson, Mattias Larsson, Can Savran, Eva Nypelius, Aphram Melki, Annika Qarlsson, Linda Ylivainio, från 2017-09-28, Cecilia Andersson, från 2017-09-28

Centerkvinnornas representant:

Sofia Jarl, ordförande, Helena Vilhelmsson, ersättare.

Centerpartiets Ungdomsförbunds representant:

Magnus Ek, ordförande, Eric Luth, ersättare till 2018-05-12, Louise Grabo, ersättare från 2018-05-12

Centerstudenternas representant:

Simon Palme, ordförande till 2018-04-20, Naod Habtemichael, ordförande från 2018-04-20, Diana Van, ersättare till 2018-04-20, Isak Trygg-Kupersmidt, ersättare från 2018-04-20

Partisekreterare: Michael Arthursson

Protokollsekreterare: Christina Peterson

635 **Kommunala sektionen**

Kommunala sektionen arbetar med att stödja Centerpartiets förtroendevalda i kommuner, landsting och regioner. Sektionen arbetar i samverkan med partiledningen, riksdagsgruppen och partigruppen i Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

640 *Representation:*

Kommunala sektionen har bestått av Mari-Louise Wernersson, ordförande, Falkenberg; Carola Gunnarsson, Sala; Lena Reyier, Borlänge; Aphram Melki, Järfälla, fram till 2017; Ewa-May Karlsson, Vindeln, fram till 2018; Per Schöldberg, Växjö; Sofia Nilsson, Östra Göinge; Tobias Bernhardsson, Färgelanda; Magnus Svensson, Söderhamn, invald 2017; Cecilia Andersson, Borås, invald 2018 .

Centerpartiets partigrupp i SKL har bestått av:

Carola Gunnarsson gruppleddare, Sala; Eva Nypelius, Gotland; Gustav Hemming, Stockholm; Kristina Jonäng, Uddevalla; Catarina Deremar, Tierp; Christer Jonsson, Emmaboda; Rasmus Persson, Örebro; Ewa-May Karlsson, Vindeln; Mari-Louise Wernersson, Falkenberg; Aphram Melki, Järfälla; Cecilia Andersson, Borås; Nils Westling, Söderhamn; Ulrika Liljeberg, Leksand; Karin Jonsson, Norrköping; Carina Bengtsson, Ljungby; Ulrika Axelsson, Sjöbo; Dag Rogne, Säffle; Gunilla Druve Jansson, Skara; Majvor Sjölund, Piteå; Ingrid Hermansson, Karlskrona; Jonny Lundin, Härnösand.

655 *Verksamhet:*

Kommunala sektionen arbetar aktivt med stöd till förtroendevalda genom direkt kontakt och genom nätverk som träffas ett par gånger per år samt genom Connect och sociala medier. Arbetet sker även genom att stödja regionala kommunala sektioner. Under valåret genomfördes extra satsningar på utbildning bland annat genom utbildning för hälso- och sjukvårdspolitiker. Efter valet arbetade kommunala sektionen med stöd i förhandlingsarbetet i kommuner och regioner/landsting.

Centerpartiets kommundagar genomfördes 2017 i Göteborg och 2018 på Arlanda.

Kommundagarna är Centerpartiets största årliga återkommande konferens med syfte att stärka Centerpartiets lokala och regionala företrädare, att skapa nätverk och utbyta erfarenheter inom hela organisationen samt ta del av seminarier.

Centerpartiets nätverk

Inom Centerpartiet finns fyra, av partistyrelsen beslutade nätverk, var och en med utsedd talesperson och styrgrupp. Följande nätverk finns: Landsbygdsnätverket, Miljönätverket, HBT-nätverket och Seniornätverket. Träffar i samband med stämmor och kommundagar, seminarier och diskussionsforum på Facebook är verksamheter som bedrivits under 2017 och 2018.

Kyrkopolitiska sektionen

Kyrkopolitiska sektionen utses av partistyrelsen och är partiets kontaktorgan gentemot Centerpartiets kyrkomötesgrupp. Sektionen ska även ha goda kontakter med Centerpartiets förtroendevalda i kyrkans församlingar och andra demokratiskt valda organ för att stötta dessa i sitt engagemang. Inför kyrkovalet 2017 genomfördes en kyrkopolitisk konferens och en valkickoff.

Följande personer utsågs av partistyrelsen att sitta i kyrkopolitiska sektionen för de respektive åren: Ordförande: Margareta Andersson, Näshult. Ledamöter: Sten Elmberg, Strängnäs (2017); Eric Bergner, Umeå (2017); Anders Åkesson, partistyrelsen; Roger Sandström, Norrköping; Ellinor Moberg, Stockholms stad; Niklas Larsson, Osby (2018) och Birgit Kullingsjö, Vårgårda (2018)

Tjänsteman med särskilt ansvar för att stötta sektionens arbete har varit Elisabeth Lindblad som sekreterare.

Kyrkoval 2017 – Framtidstro

690 Söndagen 17 september 2017 var det kyrkoval inom Svenska Kyrkan. Centerpartiet deltog som parti och nomineringsgrupp, på samma sätt som tidigare både före och efter relationsförändringen mellan kyrka och stat år 2000. Enligt Centerpartiets arbetsordning beslutar partistyrelsen om partiets deltagande i kyrkovalet och de fastställde även valplan och valprogram.

695 Ett stort antal medlemmar var engagerade i valarbetet inför kyrkovalet. Riksorganisationen anordnade tillsammans med kyrkopolitiska sektionen en valkickoff den 21 oktober samt en kyrkopolitisk konferens den 19 maj med toppkandidatskonferens dagen efter.

700 Centerpartiet hade ett röstmål på 97 850 röster för samtliga 13 stift. Centerpartiet fick 128 645 röster, en ökning på 59 procent som framförallt berodde på ökat valdeltagande, det bästa sedan 1950-talet. Centerpartiet ökade från 11,90 procent till 13,69 procent, från 30 mandat till 34 mandat och gick från fjärde största till tredje största nomineringsgrupp. Karin Perers fick fortsatt förtroende som ordförande i Kyrkomötet. Centerpartiet är representerade i samtliga stift där vi ökade med tio mandat och blev även representerade i alla församlingar/pastorat där Centerpartiet ställde upp. Vi ökade i 112 församlingar/pastorat och minskade i 37 samt höll ställningarna i 45.

Allianssamarbetet

710 Under de senaste femton åren har samarbetet inom Alliansen lagt grunden för att kunna genomföra viktiga reformer som har varit bra för Sverige. Tillsammans har allianspartierna drivit igenom förbättringar på en lång rad områden som gör att Sverige idag är bättre rustat att möta framtiden.

715 År 2017 och 2018 har varit turbulenta år för samarbetet mellan allianspartierna. I januari 2017 meddelade Moderaterna att de ville inleda ett samarbete med Sverigedemokraterna i riksdagen i olika frågor, och dessutom fälla regeringen med stöd av SD. Detta var någonting som såväl Centerpartiet som Liberalerna motsatte sig. De olika synsätten på förhållandet till Sverigedemokraterna höll i sig fram till valdagen och även efter valet. Moderaterna och Kristdemokraterna föreslog efter valet att en Moderat-Kristdemokrat-regering skulle bildas som var beroende av aktivt stöd av Sverigedemokraterna, vilket varken Centerpartiet eller Liberalerna kunde ställa sig bakom. Detta medförde att allianspartierna efter valet gick åt olika håll.

725 Samtidigt fortsatte ett konstruktivt samarbete mellan allianspartierna på en rad olika sätt under 2017 och inför valet 2018. Regelbundna kontakter och möten hölls mellan bland annat partiledare, partisekreterare och gruppledare i riksdagen. I riksdagen samarbetade partierna i riksdagen, lade fram ett stort antal gemensamma förslag till tillkännagivanden, lade fram gemensamma motioner och hade gemensamma skrivningar om den ekonomiska politiken i respektive partis budgetförslag.

Inför riksdagsvalet 2018 presenterade allianspartierna gemensamma förslag till reformer på ett antal olika områden. Det handlade om en skola i världsklass, för ett tryggare Sverige, klimat- och miljöpolitik som gör skillnad, fler jobb, stärkt integration och goda villkor för Sveriges företag och för att stärka svensk hälso- och sjukvård. De gemensamma förslagen samlades i en reformagenda med 117 gemensamma konkreta förslag inför kommande mandatperiod.

740 Valet i september 2018 gav underlag för att bilda borgerligt styre i betydligt fler kommuner och regioner än tidigare. Antal regioner som styrs av allianspartier själva eller tillsammans med andra partier har mer än fördubblats från fem till tolv regioner, samtidigt som antalet vänsterstyrda regioner har minskat drastiskt från 13 till en. Maktskifte till borgerligt styre har skett i regionerna i Norrbotten, Jämtland-Härjedalen, Dalarna, Gotland, Blekinge, Skåne, Uppsala och Kronoberg.

745 Antalet kommuner som har borgerligt styre har också ökat kraftigt efter valet 2018, från 90 till 133 kommuner, samtidigt som antalet kommuner med vänsterstyre har mer än halverats, från 99 till 38 kommuner. Maktskifte till borgerligt styre har skett bland annat i Östersund, Kiruna, Haparanda, Åre, Falun, Stockholm, Göteborg, Linköping, Vilhelmina, 750 Vimmerby och Ulricehamn. Även SKL är borgerligt styrt under kommande mandatperiod.

Översyn av riksorganisationen

Efter valet 2018 tog partisekreteraren initiativ till en översyn av riksorganisationens personalorganisation med följande utgångspunkt:

- 755 • Vara väl anpassad både för en effektiv styrning av hela organisationen (planering, uppföljning och utvärdering) samt en god service till förtroendevalda, distrikt, kretsar och medlemmar.
- Ha en tydlig och ändamålsenlig ansvarsfördelning när det gäller verksamhetsansvar, personalansvar, ekonomi, befogenheter och rapportering.
- 760 • Ge förutsättningar för ett gott ledarskap och medarbetarskap. I det ingår att kunna arbeta utifrån personalidén i praktiken.

Under översynen har alla medarbetare på riksorganisationen fått möjlighet att via en medarbetarundersökning ge inspel samtidigt som ett 20-tal intervjuer har genomförts. 765 Översynen slutförs i början av 2019.

Centerpartiets kommunikation

770 Det arbete som påbörjats under 2016 med att stärka partiets egenkanaler, integrera egenkanalerna ytterligare med press och reklam samt producera mer och bättre eget medieinnehåll fortsatte 2017. Med en ny kanalstrategi som grund ställdes arbetet om till ett redaktionellt arbetssätt. Detta arbete utgjorde grunden för hur Centerpartiet arbetade under valåret 2018. Nya rutiner för innehållsplanering på kort och lång sikt infördes. Centerpartiet jobbar ännu mer med historieberättande i text, bild och film. I februari 2017 lanserades nya Tidningen C, med ny design och totalt fem nummer under året. Webben har förstärkts med mer interaktion och engagemang.

775 Under 2017 etablerades ett nytt upplägg för kampanjplanering med fem temaperioder varav tre (vår, sommar, höst) blev kampanjer som omfattade hela organisationen. Med temaperioder ges en bättre struktur, mer tid för idéutveckling och produktion samt för synkning mellan kommunikation och politikutveckling. Under hösten 2017 var det kyrkoval. Detta blev en generalrepetition inför valet 2018 där vissa kampanjmetoder och arbetssätt testades.

780 Data var ett nyckelord under 2017 och 2018. Centerpartiet tog nya steg för att bygga under kommunikationen med statistik och mätningar. Viktigaste byggstenen var målgrupperna där det görs fördjupade mätningar samt paketering i form av medieanalys och målgruppsbeskrivningar.

Centerpartiet har fortsatt att bygga en epostdatabas, utveckla bättre uppföljning av webbstatistik och annan digital användardata samt kompletterat publicitetsanalys med 790 analys av partiets närvaro i sociala kanaler.

Centerpartiet har testat ett nytt sätt att organisera digital väljardialog med ambitionen att därigenom höja servicegraden och ge nya möjligheter att prata med väljare i fler digitala forum. Detta föll väl ut och under 2017 och 2018 var Centerpartiet exempelvis ett av de partier som besvarade flest frågor i egna kanaler. Ett särskilt fokus låg digitalt på aktivering och datainsamling.

Inom varumärkesutveckling sågs den grafiska manualen över så att den styr upp implementering av den grafiska profilen. Varumärkesmanualen kompletterades med tonalitet och riktlinjer för att "skriva närodlat" vilket följdes upp med utbildningar.

Varumärkesmanualen utgjorde grunden för arbetet med grafisk profil under valåret, med ökad egen produktion, men även med stöd för företrädare och internt på riksorganisationen.

Riksorganisationen stöttar partiledning och riksdagsledamöter i deras externa kommunikation, med planering, coachning och praktiskt stöd. Även kriskommunikation är en del av uppdraget. Under 2018 gavs ett särskilt stöd till partiledning, genom coachning och medieträningar. För att bättre kunna följa upp mål kring press och sociala medier började utfall att analyseras individuellt.

Centerpartiets internationella arbete

Centerpartiets internationella kommitté har under 2017 och 2018 bestått av följande personer: Kerstin Lundgren (ordförande), Daniel Bäckström, Mattias Johansson, Helena Vazquez Sohlström, Sophia Bengtsson, Mikael Ekman och Ben Rhee. Samtliga syskonorganisationer samt Centerpartiets Internationella Stiftelse (CIS) har varsin adjungerad plats i kommittén. Tjänstemän kopplade till kommittén är Kristin Jacobsson från politikenheten, Natali Isaksson, politiskt sakkunnig på Brysselkansliet, Mikaela Hellman, internationell handläggare på internationella kansliet och Karin Carlesten, internationell sekreterare samt sekreterare i kommittén.

Direktivet från partistyrelsen som kommittén har arbetat efter är att utveckla Centerpartiets utrikes- och säkerhetspolitik.

ALDE-partiet

ALDE (Alliance of liberals and democrats for Europe) är Centerpartiets samarbetsorganisation på europeisk nivå. ALDE-partiet består av cirka 55 partier från 40 olika länder. Centerpartiet har aktivt deltagit på ALDE:s möten under 2017 och 2018. Till kongressen 2017 i Amsterdam skrev Centerpartiet bland annat en resolution om miljö, en om säkerhetspolitik samt en om yttrandefrihet. På kongressen 2018 i Madrid var Centerpartiet en aktiv part i framtagandet av ALDE-partiets EP-valmanifest. Under denna tidsperiod har Fredrick Federley varit vice ordförande för ALDE-partiet.

Liberal International

Centerpartiet är medlem i Liberal International (LI), en paraplyorganisation för liberala politiska partier och organisationer världen över. Under åren 2017 – 2018 har Centerpartiet fortsatt sitt samarbete med LI. Centerpartiets Abir Al-Sahani har påbörjat sin sista mandatperiod som vicepresident i LI samt i Human Rights Committee. Centerpartiet har även varit representerat vid LI:s council i Andorra 2017 samt vid kongressen i Dakar 2018. Dessutom har representanter funnits på plats vid Executive Committee i Johannesburg.

Systerpartier

Centerpartiet har regelbundna kontakter med våra systerpartier. På partistämman i Malmö 2017 ordnades bland annat ett seminarium med Svenska folkpartiet (SFP) och Keskusta, båda Finland. Vidare talade Nick Clegg, tidigare partiledare för brittiska Liberal Democrats och vice premiärminister i Storbritannien, på partistämman. Centerpartiet har

845 funnits representerade vid flera av våra syskonpartiers stämmor under de gångna åren. På valvakan 2018 deltog en rad internationella gäster.

Internationell praktik

850 Under 2017–2018 har de internationella praktikplatser som Centerpartiet erbjuder stöpts om i ett nytt format, Centerpartiets internationella akademi. Vi har under perioden haft praktikanter på Liberal Democrats internationella kansli i London, hos vår Europaparlamentariker i Bryssel, på tankesmedjan Centre for Transatlantic Relations i Washington, D.C. samt på internationella kansliet i Stockholm.

855 För att behålla praktikanternas kunskap och kompetenser har nätverket Centerpartiets internationella alumner bildats som ett sammanhållande forum.

A Liberal European Leadership After 2019

860 Under våren 2018 arrangerade internationella kansliet i samarbete med CIS, ELF (European Liberal Forum) och det nederländska systempartiet D66 konferensen; A Liberal European Leadership after 2019. Denna hölls på Lidingö utanför Stockholm och med runt 80 ledande företrädare från ett trettiotal liberala partier och organisationer från Europa.

Övrigt

865 Det internationella nyhetsbrevet har skickats ut fyra–fem gånger per år till en bred krets inom och utanför partiet. Brevets syfte är att informera om partiets internationella verksamhet samt skapa intresse och engagemang för framtida aktiviteter.

I februari 2018 ordnades ett välbesökt öppet seminarium på Nato-tema i samarbete med ELF, CIS och SFP, med fokus på Sveriges och Finlands relationer till Nato och USA.

870 Partiets USA-satsning har fortsatt. Partiets ledande företrädare har vid ett flertal tillfällen besökt USA för att knyta kontakter och hämta hem politiska förslag.

Syskonorganisationerna

Centerkvinnorna

875 Under 2017 uppdaterades Centerkvinnornas logotyp med ett feministmärke med fortsatt grön färg och texten "En kraft för jämställdhet". Hemsidan uppdaterades och ett nytt intranät för medlemskåren skapades. Under året knöts medlemskåren närmare förbundet med hjälp av regelbundna digitala medlemsträffar, mer frekventa nyhetsbrev och tätare kommunikation på sociala medier. För första gången beslutade Centerkvinnornas förbundsstyrelse att dela ut en utmärkelse på nationell nivå i samband med den internationella kvinnodagen den 8 mars. Utmärkelsen tilldelades Anki Elken, tidigare förbundsstyrelseledamot i Centerkvinnorna och tidigare ordförande för Centerkvinnorna i Stockholms län.

885 I april 2017 samlades över 130 centerkvinnor i Uppsala för att under två dagar utveckla politiken med syfte att flytta fram positionerna inom områdena ekonomisk frihet, sexuell frihet och strukturell frihet. Centerkvinnorna var på plats i Almedalen under politikerveckan för att sprida liberal feminism. Tre seminarier anordnades utifrån de tre friheterna. Vid Centerpartiets stämma i Malmö fick ett flertal av Centerkvinnornas motioner stöd. Bland dem fanns ett antal motioner som rör barnpornografibrott, stöd för att verka för utökad utbildning av både nämndemän och domare vad gäller sexualbrott och brott som rör hedersrelaterat våld och förtryck. Senare under hösten fick Centerkvinnornas förslag om stärkt sex- och samlevnadskunskap inom lärarutbildningen, hårdare straff för sexualbrott, mer långsiktiga resurser till tjej- och kvinnojourernas arbete och fördubblat anslag till Nationellt Centrum för Kvinnofrid i Uppsala också stöd av partiet.

Hösten 2017 präglades i stor utsträckning av det virala uppropet #metoo som kom att omfatta de flesta branscher, också politiken i och med uppropet #imaktenskorridorer. Centerkvinnorna vidtog en rad olika åtgärder för att verka för en mer jämställd

900 centerrörelse i allmänhet, och en trygg rörelse utan sexuella trakasserier och övergrepp i synnerhet. Centerkvinnorna bidrog i arbetet att uppdatera partiets policy mot sexuella trakasserier eller andra typer av kränkande behandling och utvecklade handledarmaterial för samtalsträffar och anordnade särskilda samtalskvällar runt om i landet.

905 2018 var både valår och jubileumsår då det var 85 år sedan förbundet hade sitt första konstituerande möte i Halland. Detta uppmärksammades under året både lokalt och nationellt och kulminerade med jubileumsstämman i Halland med omkring 200 deltagare. Ett nytt jämställdhetspolitiskt program antogs och de många politiska segrar som förbundet bidragit till genom åren firades. Två nya ledamöter valdes in i styrelsen: 910 Malin Bergman och Golnoush Lundén. Centerkvinnornas högsta utmärkelse för mångårigt och synnerligen förtjänstfullt arbete inom Centerkvinnorna tilldelades Solveig Zander, Lena Reyier och Ewa Sangert. Förbundsordförande Sofia Jarl delade ut den nyinstittade utmärkelsen "Årets Centerfeminist" till riksdagsledamoten och Centerpartiets 915 jämställdhetspolitiska talesperson Annika Qarlsso.

915 För andra gången beslutade Centerkvinnornas förbundsstyrelse att dela ut en utmärkelse på nationell nivå i samband med den internationella kvinnodagen den 8 mars. 2018 års pris tilldelades två kvinnor som gick i bräsch för #metoo-uppropet i Sverige, Cissi Wallin och Lulu Carter. I april deltog 33 Centerkvinnor i toppkandidatutbildningen 920 "Stjärnorna på Slottet" utanför Stockholm för att förbereda och stärka kandidaterna inför valrörelsen samt skapa en grund för ett digitalt nätverk och jämställdhetsinslag i kandidaternas personvalskampanjer. En särskild flik på hemsidan samlade valkommunikation, valfilmer, politiska förslag kopplade till Centerkvinnornas tre fokusfrågor, "Tjejer äger" (rätten till sin egen kropp), "Vinstförbud är antifeministiskt" 925 samt "Jämställd, nära vård". På hemsidan presenterades även 60 Centerkvinnor som kandiderade till riksdag, landsting/region och kommun.

Den mediala synligheten var större 2018 jämfört med valrörelsen 2014. På Instagram premierades "minikampanjer" och Centerkvinnornas kandidater under parollen "Kryssa 930 en kraft för jämställdhet". Den 25:e varje månad lyftes en politisk fråga i samtliga digitala kanaler.

Av de 60 kandidater som valde att profilera sin kandidatur med hjälp av Centerkvinnorna fick 75 procent ett förtroendeuppdrag efter valet. En person erhöll en plats i riksdagen, 935 13 kandidater fick uppdrag i landstingsfullmäktige och 31 kandidater fick uppdrag i kommunfullmäktige. Bland förstagångsväljare och studerande gjorde Centerpartiet ett mycket starkt val, inte minst bland kvinnor. Av förstagångsväljarna röstade över 20 procent av kvinnorna på Centerpartiet. I en undersökning på valdagen angav centerväljarna att jämställdhet hade störst betydelse vid val av riksdagsparti. 940 Centerkvinnorna är stolta över sitt bidrag till partiets historiskt fina valresultat 2018.

Centerpartiets ungdomsförbund (CUF)

Under 2017 och 2018 har CUF haft 22 distrikt. 21 med geografisk indelning och ett för mentorsmedlemmar som är 26 år eller äldre. Medlemmar kan välja att delta i 945 avdelningar och/eller nätverk. Medlemmarna, deras distrikt, avdelningar samt nätverk utgör tillsammans förbundet.

Förbundsstämman i juni 2017 ägde rum i Huskvarna med omkring 200 deltagare. 84 motioner och fyra propositioner behandlades. 2018 genomfördes stämman i maj i Malmö 950 även där med 200 deltagare. 50 motioner och två propositioner behandlades. Årligen arrangeras medlemsutbildningar inom politik, ideologi, organisation och ledarskap. 2017 arrangerades nio nationella utbildningar och under 2018 åtta stycken. 2017 och 2018 genomfördes projektet "Regionala Verksamhetskoordinatorer", vilket innebar att Riksorganisationen utökades med fem anställningar som arbetade med distrikten med 955 placering i olika regioner.

2017 utfördes för första gången en numera årlig jämställdhetsutvärdering i förbundet. I en enkät fick medlemmarna svara på hur de upplevde sitt medlemskap, sin möjlighet att ta plats i förbundet och hur de blir bemötta. Vikten av ett jämställdhetsarbete sattes på sin spets när det samtidigt pågick ett upprop om sexuella trakasserier under hashtaggen #metoo. Detta fick även konsekvenser i CUF som därefter jobbat med att se över de rutiner som finns inom hela centerrörelsen kring medlemsärenden i stort och gällande sexuella trakasserier i synnerhet. CUF ska vara ett förbund där alla kan känna sig välkomna och trygga att utvecklas i sitt engagemang.

Under våren 2017 genomfördes kampanjen "Den svenska drömmen" om migration och integration och under sommaren festivalturnén och kampanjen "Festa fritt". Under hösten lanserades en utbildningspolitisk kampanj; "Vill du vara mer än en kugge i hjulet".

I augusti 2017 uppmärksammades, genom förbundsstyrelsens besök och firande i Läckeby, att organisationens första SLU avdelning, senare CUF, fyllde 100 år.

Under våren 2018 formades valkampanjen "#dittval" med fokus på frihet, jämställdhet och miljö. En valledare anställdes, valutbildningar genomfördes och valkampanjen på skolor startade. Under sommaren genomfördes en turné på festivaler runt om i landet.

Vid skolstarten fortsatte kampanjen med ett stort antal debatter och presentationer på landets skolor. Centerpartiet hade ett samlat starkt resultat i skolvalet med 12,15 procent. En stor vinst var också att CUF:s förbundsordförande, Magnus Ek, blev invald i riksdagen. Efter valrörelsen gjordes "#dittval" om till en eftervalskampanj, då med fokus på medlemsvärvning. En eftervalskonferens för medlemmar och en valutvärdering genomfördes efter valet.

Medlemsantalet 2017 uppgick till 2 888 och minskade 2018 till 2 389. Samtidigt märks en ökning av deltagare på CUF:s kurser och fler nya avdelningar har startats än tidigare. Detta tyder på en ökad aktivitet i medlemskåren, vilket är ett gott tecken. Förbundet har blivit bättre på att fånga upp nya medlemmar, vilket var en stor utmaning under den rekordhöga tillströmningen 2016. Förklaringen till medlemsminskningen antas bero på främst tre orsaker; Förbundet fick växtvärk 2016 och fokuserade på att ta hand om medlemmar, snarare än att värva nya. 2018 infördes en medlemsavgift som förändrade sättet att värva, vilket det saknas erfarenhet av i medlemskåren. Strategin att skifta fokus från att värva medlemmar, till att värva röster bidrog till minskad värvning och antal medlemmar.

Under 2017 har 16 protokollförda möten genomförts. Styrelsen har under året lett förbundet och riksorganisationen och har bestått av:

Före förbundsstämman:

Magnus Ek, Valdemarsvik
Eric Luth, Stockholm
Stina Wernersson, Norrköping
Olivia Erixon, Sundsvall
Johan Vesterlund, Helsingborg
Evelina Robertson, Stockholm
Victor Rundqvist, Halmstad
Frans Sporsén, Göteborg
Andreas B Eriksson, Stockholm

Efter förbundsstämman:

Magnus Ek, Valdemarsvik
Louise Grabo, Stockholm
Evelina Reuterfors, Malmö
Olivia Erixon, Umeå
Victor Rundqvist, Halmstad
Mathilda Laestadius, Stockholm
Anton Sauer, Malmö
Frans Sporsén, Göteborg
Andreas B Eriksson, Stockholm

Under 2018 har 15 protokollförda möten genomförts. Styrelsen har under året lett förbundet och riksorganisationen och har bestått av:

Före förbundsstämman

Magnus Ek
Louisa Grabo

Efter förbundsstämman

Magnus Ek
Louise Grabo

- 1015 Evelina Reuterfors
Olivia Erixon
Victor Rundqvist
Mathilda Laestadius
Anton Sauer
- Evelina Reuterfors
Victor Rundqvist
Mathilda Laestadius
Eva Mörtzell
Jenny Eriksson
Olle Romlin
Hugo Pringle
- 1020 *Centerstudenter*
Centerstudenter har 2017 och 2018 fortsatt att växa i medlemstal och aktivitet. Verksamheten har utvecklats med nya utbildningar, event och arbetsgrupper. Förbundsstyrelseledamöter och ledamöter i avdelningsstyrelser har syns i riksmedia, på ledarsidor och debattsidor.
- 1025 Under åren har det funnits avdelningar med varierande grad av aktivitet i Luleå, Umeå, Uppsala, Karlstad, Stockholm, Örebro, Linköping, Göteborg, Växjö, Halmstad och Skåne. Förbundet har fortsatt att öka sitt medlemstal varje år sedan 2009. 2017 hade
- 1030 Centerstudenter 650 medlemmar och 2018 673 medlemmar.
- 1035 I 2017 års förbundsstyrelses ingick följande personer: Simon Palme (*ordförande*), Elin Larsson (*vice ordförande, nyval*), Caspian Rehbinder (*vice ordförande t.om. 17-11-19, omval*), Isak Trygg Kupersmidt (*ledamot, omval*), Emma Wiesner (*ledamot, omval*), Sofia Molin (*ledamot, omval*), Tobias Samuelsson (*ledamot, omval*), Natali Isaksson (*ledamot, nyval*) samt Naod Habtemichael (*ledamot, nyval*)
- 1040 2018 års förbundsstyrelse bestod av Naod Habtemichael (*ordförande, nyval på post*), Elin Larsson (*vice ordförande, omval*), Isak Trygg Kupersmidt (*vice ordförande, nyval på post*), Algot Thorin (*ledamot, nyval*), Caroline Ferning (*ledamot, nyval*), Jonathan Arvidsson (*ledamot, nyval*), Oskar Qvarfort (*ledamot, nyval*), Robert Steffens (*ledamot, nyval*) samt Warda Fatih (*ledamot, nyval*).
- 1045 Förbundsstämman 2017 behandlade de motioner som sedan skickades till Centerpartiets stämma. På stämman delades för första gången Centerstudenters jubileumsstipendium ut till Eric Lundvall för förtjänstfulla insatser för förbundet.
- 1050 Våren 2017 lanserades "Riksdagsuniversitetet", en utbildning på fyra helger syftande till att spetsutbilda deltagarna i politik, kommunikation, policy och ledarskap. Studiebesök hos organisationer och näringsliv, föredragningar av ledande personer inom politiken, näringslivet och media ingick i utbildningen som har fortsatt att genomföras en gång per år och varit mycket uppskattad.
- 1055 Inför Almedalsveckan 2017 anordnades ett seminarium och mingel i FORES lokaler i Stockholm med över 60 deltagare. Under Almedalsveckan anordnades ett seminarium med frågeställningen "Måste alla utbildningar vara akademiska?" samt det traditionsenliga punsch- och kubbminglet med över 250 personer.
- 1060 Rådslaget 2017 hölls i Linköping och samlade över 60 medlemmar. Temat kretsade kring kommande års allmänna val. Under rådslagsbanketten lanserades Centerstudenters Sångbok som används på organisationens sittningar.
- 1065 Förbundsstämman 2018 hölls i Uppsala och innebar en stor förnyelse av förbundsstyrelsen. Naod Habtemichael valdes till ny förbundsordförande och sex nya ledamöter valdes in i styrelsen. Över 30 motioner och sex propositioner behandlades. Jubileumsstipendiet delades denna förbundsstämma ut till Tove Molin.
- Även 2018 hölls ett seminarium och mingel inför Almedalsveckan med temat förmynderi. Under Almedalsveckan anordnades ett seminarium om statliga bidrag samt punsch- och

1070 kubbmingel i Centerpartiet Gotlands trädgård med över 300 deltagare och blev omnämnt som ett av Almedalens bästa mingel av makthavare.se.

Rådslaget 2018 hölls i Malmö med omkring 70 medlemmar med fokus på valet 2018 samt den stundande EP-valrörelsen.

1075 På kommundagarna i Göteborg 2017 blev Anders W Jonsson utsedd till årets Centerparlamentariker 2016. På partistämman i Malmö 2017 utsågs Fredrick Federley till årets Centerparlamentariker 2017.

1080 Centerstudenter genomförde en omtalad kampanjsatsning i valet 2018, "Kristersson Lööf 18" syntes i tryckt press och TV flertalet gånger under valrörelsen. En slutspurtfilm lanserades som fick ett stort genomslag med hundratusentals visningar. Utöver detta delades material ut med fokus på bostäder, miljö och utbildning.

1085 Under valrörelsen kampanjade Centerstudenter på samtliga orter där aktiva avdelningar finns. Sammantaget genomförde förbundet en lyckad valrörelse och var en starkt bidragande faktor till att Centerpartiet mer än fördubblade sitt stöd bland väljargruppen studerande i valet 2018.

1090

Bilagor

1095 1. Medlemsinitiativ 2017 och 2018

Centerpartiets stadgar gör det möjligt för medlemmar att inkomma med skriftliga förslag till partistyrelsen, s.k. medlemsinitiativ. De senaste åren har antalet medlemsinitiativ minskat kraftigt, och detta är en sammanställning över de senaste årens frågor.

1100 2017

Nr	Inkom	Från	Ämne
1-17	28 mars	Ingvar Myrehed, Sollentuna	Vätgas ersätter bensin och diesel
2-17	29 juni	Filip Björner, Stockholm	Könsstympning
3-17	5 aug	Johan Nygren	Avskaffa Sexköplagen
4-17	4 juli	Göran Lundström, Granträsk	Snöröjning
5-17	18 aug	Östergarn-Gammelgarns C avd	Landsbygd
6-17	10 okt	Mörbylånga C	SMHI
7-17	8 okt	Annika Nordgren, Täby	Partiprogram

2018

Nr	Inkom	Från	Ämne
1-18	6 febr	Adam Slottner, Göran Larsson, Kristinehamn	Fyrklövern som logotype

2. Centerpartiets riksdagsgrupp före och efter valet 2018

Valkrets	Före valet 2018	Efter valet 2018
Blekinge län	-	-
Dalarnas län	Peter Helander	Peter Helander
Gotlands län	-	Lars Thomsson
Gävleborgs län	Anders W Jonsson	Anders W Jonsson
Göteborgs kommun	Rickard Nordin	Rickard Nordin
Hallands län	Ola Johansson	Ola Johansson
Jämtlands län	Per Åsling	Per Åsling
Jönköpings län	Annie Lööf	Annie Lööf
Kalmar län	Anders Åkesson	Anders Åkesson
Kronobergs län	Eskil Erlandsson	Eskil Erlandsson ¹
Malmö kommun	-	Niels Paarup-Petersen
Norrbottens län	-	Linda Ylivainio
Skåne läns norra och östra	Per-Ingvar Jonsson	Sofia Nilsson
Skåne läns södra	Kristina Yngwe	Kristina Yngwe
Skåne läns västra	-	Jonny Cato Hansson
Stockholms kommun	Johan Hedin Johanna Jönsson	Martin Ådahl Johanna Jönsson Johan Hedin
Stockholms län	Kerstin Lundgren Per Lodenius	Kerstin Lundgren Per Lodenius Alireza Akhondi
Södermanlands län	-	Martina Johansson
Uppsala län	Solveig Zander	Solveig Zander
Värmlands län	Daniel Bäckström	Daniel Bäckström
Västerbottens län	Helena Lindahl	Helena Lindahl
Västernorrlands län	Emil Källström	Emil Källström
Västmanland	-	-
Västra Götalands läns norra	Fredrik Christensson	Fredrik Christensson
Västra Götalands läns södra	-	Mikael Larsson
Västra Götalands läns västra	Annika Qarlsson	Annika Qarlsson
Västra Götalands läns östra	Ulrika Carlsson	Ulrika Carlsson
Örebro län	-	Helena Vilhelmsson
Östergötlands län	Staffan Danielsson	Magnus Ek

¹ Eskil Erlandsson ersattes i mars 2019 av Per Schöldberg

3. Centerpartiets nationella talespersoner tom. valet 2018:

- 1110
 - Arbetsmarknad, integration och jämställdhet - Annika Qarlsson
 - Bostadspolitik - Ola Johansson
 - Konstitutionella frågor - Per-Ingvar Jonsson
 - Socialpolitik - Anders W Jonsson
 - Landsbygdspolitik - Eskil Erlandsson
- 1115
 - Rättspolitik - Johan Hedin
 - Utbildningspolitik - Ulrika Carlsson
 - Socialförsäkring - Solveig Zander
 - Utrikespolitik - Kerstin Lundgren
 - Migration - Johanna Jönsson
- 1120
 - Försvarspolitik - Daniel Bäckström
 - Ekonomisk politik - Emil Källström
 - Transportinfrastruktur inklusive IT - Anders Åkesson
 - Skattepolitik - Per Åsling
 - Näringspolitik - Helena Lindahl
- 1125
 - Kultur - Per Lodenius
 - Energi- och klimatpolitik - Rickard Nordin
 - Högre utbildning och forskning - Fredrik Christensson
 - Regional tillväxt - Peter Helander
 - Miljöpolitik - Kristina Yngwe
- 1130

Talespersoner och roller i riksdagsgruppen 2019

- Partiledare - Annie Lööf
- Gruppledare - Anders W Jonsson
- Vice-gruppledare - Ulrika Heie
- 1135
 - Ordförande i Miljöutskottet - Kristina Yngwe
 - Vice-ordförande i Trafikutskottet - Anders Åkesson
 - Vice-ordförande i Skatteutskottet - Per Åsling
 - Vice-ordförande EU nämnden - Annika Qarlsson
- 1140
 - Ekonomiskpolitisk talesperson - Emil Källström
 - Utrikespolitisk talesperson - Kerstin Lundgren
 - Försvarspolitisk talesperson - Daniel Bäckström
 - Sjukvårdspolitisk talesperson - Anders W Jonsson
 - Bostadspolitisk talesperson - Ola Johansson
- 1145
 - Socialförsäkringspolitisk talesperson - Solveig Zander
 - Migrationspolitisk talesperson - Johanna Jönsson
 - Kulturpolitisk talesperson - Per Lodenius
 - Talesperson idrott och besöksnäring - Peter Helander
 - Arbetsmarknadspolitisk talesperson - Martin Ådahl
- 1150
 - Talesperson jämställdhet och kvinnors företagande - Annika Qarlsson
 - Utbildningspolitisk talesperson - Fredrik Christensson
 - Trafikpolitisk talesperson - Anders Åkesson
 - Skattepolitisk talesperson - Per Åsling
 - Landsbygdspolitisk talesperson - Kristina Yngwe
- 1155
 - Miljöpolitisk talesperson - Magnus Ek
 - Talesperson i konstitutionella frågor - Linda Ylivainio
 - Näringspolitisk talesperson - Helena Lindahl
 - Klimat- och energipolitisk talesperson - Rickard Nordin
 - Rättspolitisk talesperson - Johan Hedin
- 1160

4. Valresultat 2018

1165

Riksdagsvalet: Centerpartiets valresultat per riksdagsvalkrets i procent och antal röster samt förändring sedan 2014

Valkrets	Antal 2018	Andel 2018	Antal +/-	Andel +/-	Antal mandat före/efter valet	Antal 2014	Andel 2014
Blekinge	7094	6,79%	1302	1,12	0/0	5792	5,67%
Dalarna	18 813	10,01%	4442	2,23	1/1	14 371	7,77%
Gotland	7075	17,20%	1758	3,79	0/1	5317	13,41%
Gävleborg	16 825	9,07%	4581	2,4	1/1	12 244	6,67%
Göteborg	24 893	7,12%	12 197	3,32	1/1	12 696	3,80%
Halland	21 960	10,12%	4593	1,71	1/1	17 367	8,41%
Jämtland	13 086	15,36%	3599	4,02	1/1	9487	11,33%
Jönköping	23 084	10,05%	5284	2,13	1/1	17 800	7,93%
Kalmar	15 774	9,81%	1907	1,07	1/1	13 867	8,73%
Kronoberg	11 712	9,40%	724	0,3	1/1	10 988	9,10%
Malmö	11 003	5,69%	6153	2,98	0/1	4850	2,71%
Norrbottnen	11 751	7,05%	4238	2,53	0/1	7513	4,52%
Skåne läns norra & östra	13 855	6,84%	2040	0,84	0/1	11 815	6,01%
Skåne läns södra	19 994	7,91%	7199	2,57	0/1	12 795	5,33%
Skåne läns västra	12 298	6,42%	3918	1,82	1/1	8380	4,60%
Stockholms kommun	55 428	9,07%	27 227	4,19	2/3	28 201	4,88%
Stockholms län	69 786	8,56%	30 888	3,47	2/3	38 898	5,09%
Södermanlands län	13 577	7,40%	3803	1,93	0/1	9774	5,47%
Uppsala län	22 246	9,21%	6419	2,28	1/1	15 827	6,93%
Värmlands län	17 071	9,28%	3550	1,85	1/1	13 521	7,43%
Västerbottens län	18 078	10,11%	6418	3,46	1/1	11 660	6,65%
Västernorrlands län	16 108	9,88%	5186	3,14	1/1	10 922	6,74%
Västmanlands län	11 539	6,68%	2820	1,46	0/0	8719	5,22%
VG läns norra	13 809	7,91%			1/1	12 335	6,89%
VG läns södra	13 760	9,59%			0/1	9423	7,54%
VG läns västra	19 932	8,19%			1/1	14 091	6,00%
VG läns östra	16 533	9,34%	2238	1,15	1/1	14 295	8,19%
Örebro län	15 254	7,82%	4708	2,23	0/1	10 546	5,59%
Östergötland län	25 162	8,37%	7719	2,38	1/1	17 443	5,98%
Summa (antal/medel)	557 500	8,61%	164 911	1,9	+9	380 937	6,71%

Not. VG norra, södra och västra är omgjorda för 2018 och därför inte jämförbara mot föregående val

1170 *Regionvalet: Centerpartiets valresultat per region i procent och mandat, förändring sedan 2014*

Region	Antal 2018	Andel 2018	Antal +/-	Andel +/-	Antal mandat +/-	Antal 2014	Andel 2014
Blekinge län	7937	5,11%	2066	-0,69%	2	5871	5,80%
Dalarnas län	21 243	11,37%	2190	0,86%	-1	19 053	10,51%
Gävleborgs län	18 146	9,81%	4448	2,24%	2	13 698	7,57%
Hallands län	24 788	11,58%	4696	1,65%	1	20 092	9,93%
Jämtlands län	17 088	20,42%	5995	6,81%	3	11 093	13,61%
Jönköpings län	21 680	9,47%	1798	0,47%	1	19 882	9,00%
Kalmar län	18 812	11,81%	2748	1,48%	1	16 064	10,33%
Kronobergs län	13 639	10,93%	412	-0,15%	0	13 227	11,08%
Norrbottnens län	8545	5,13%	-395	-0,29%	0	8940	5,42%
Skåne län	53 400	6,32%	19 830	2,10%	3	33 570	4,22%
Stockholms län	115 785	8,01%	56 879	3,66%	5	58 906	4,35%
Södermanlands län	9905	5,36%	1639	0,71%	0	8266	4,65%
Uppsala län	22 577	9,30%	6648	2,30%	2	15 929	7,00%
Värmlands län	17 478	9,56%	2088	0,98%	1	15 390	8,58%
Västerbottens län	20 005	11,31%	5028	2,59%	2	14 977	8,72%
Västernorrlands län	15 677	9,69%	3614	2,08%	2	12 063	7,61%
Västmanlands län	11 641	6,75%	2377	1,14%	1	9264	5,61%
Västra Götalands län	82 348	7,62%	18 378	1,40%	2	63 970	6,22%
Örebro län	14 790	7,59%	4289	1,96%	1	10 501	5,63%
Östergötlands län	23 591	7,89%	6792	2,03%	2	16 799	5,86%
Total	539 075		151 520		+30	387 555	

1175 *Kommunvalet: Centerpartiets valresultat per kommun i procent och mandat, förändring sedan 2014*

Kommun	Antal 2018	Andel 2018	Antal +/-	Andel +/-	Antal mandat +/-	Antal 2014	Andel 2014
Ale	1291	6,63%	402	1,68%	1	889	4,95%
Alingsås	3440	12,55%	1832	6,38%	3	1608	6,17%
Alvesta	1689	13,40%	-108	-1,49%	0	1797	14,89%
Aneby	837	18,49%	-59	-1,97%	-1	896	20,46%
Arboga	509	5,54%	19	0,01%	0	490	5,53%
Arjeplog	337	18,78%	-70	-3,04%	-1	407	21,82%
Arvidsjaur	1428	34,33%	138	4,32%	1	1290	30,01%
Arvika	2124	12,46%	377	2,02%	1	1747	10,44%
Askersund	725	9,23%	13	-0,17%	0	712	9,40%
Avesta	1003	6,72%	-195	-1,50%	0	1198	8,22%
Bengtstors	1063	17,09%	-12	-0,75%	1	1075	17,84%
Berg	795	17,27%	-207	-4,26%	-2	1002	21,53%
Bjurholm	301	18,53%	69	4,16%	1	232	14,37%
Bjuv	373	4,25%	-45	-0,70%	-1	418	4,95%
Boden	1028	5,36%	495	2,53%	2	533	2,83%
Bollebygd	548	8,80%	107	1,16%	1	441	7,64%
Bollnäs	1958	11,18%	-74	-0,68%	0	2032	11,86%
Borgholm	1057	13,78%	-308	-4,24%	-2	1365	18,02%
Borlänge	2696	8,11%	585	1,56%	0	2111	6,55%
Borås	4737	6,70%	935	1,07%	1	3802	5,63%
Botkyrka	1533	3,22%	536	1,04%	1	997	2,18%
Boxholm	554	14,99%	164	4,23%	1	390	10,76%
Bromölla	221	2,69%	-18	-0,31%	0	239	3,00%
Bräcke	1484	35,92%	342	9,13%	1	1142	26,79%
Burlöv	501	4,94%	191	1,77%	1	310	3,17%
Båstad	1459	14,15%	322	2,76%	1	1137	11,39%
Dals-Ed	1153	38,70%	20	-0,15%	0	1133	38,85%
Danderyd	5064	23,38%	1257	5,30%	3	3807	18,08%
Degerfors	338	5,22%	25	0,36%	0	313	4,86%
Dorotea	301	18,20%	104	7,60%	2	197	10,60%
Eda	870	18,75%	209	4,48%	2	661	14,27%
Ekerö	1430	7,98%	393	1,91%	0	1037	6,07%
Eksjö	2252	19,93%	-97	-1,50%	-1	2349	21,43%
Emmaboda	939	15,60%	7	0,16%	1	932	15,44%
Enköping	3359	11,71%	727	1,88%	1	2632	9,83%
Eskilstuna	3644	5,70%	885	1,21%	1	2759	4,49%
Eslöv	2263	10,84%	394	1,53%	2	1869	9,31%
Essunga	451	11,97%	-7	-0,47%	0	458	12,44%
Fagersta	124	1,53%	-70	-0,92%	-1	194	2,45%
Falkenberg	5767	19,62%	656	1,23%	0	5111	18,39%
Falköping	2952	13,82%	698	3,17%	1	2254	10,65%
Falun	5777	14,75%	1476	3,37%	2	4301	11,38%

Filipstad	374	5,68%	65	1,06%	0	309	4,62%
Finspång	1093	7,61%	225	1,34%	0	868	6,27%
Flen	1378	13,32%	-456	-4,46%	-2	1834	17,78%
Forshaga	967	12,73%	-40	-0,55%	0	1007	13,28%
Färgelanda	1338	31,20%	346	7,43%	3	992	23,77%
Gagnef	1734	25,51%	277	3,81%	2	1457	21,70%
Gislaved	3426	19,00%	1215	6,80%	4	2211	12,20%
Gnesta	1166	16,13%	304	3,63%	1	862	12,50%
Gnosjö	641	10,76%	199	3,13%	1	442	7,63%
Gotland	10 149	25,07%	2460	5,30%	4	7689	19,77%
Grums	529	8,93%	-124	-2,13%	-1	653	11,06%
Grästorp	729	18,49%	-58	-2,05%	-1	787	20,54%
Gullspång	345	9,98%	23	0,37%	0	322	9,61%
Gällivare	96	0,84%	40	0,37%	0	56	0,47%
Gävle	3790	5,69%	901	1,19%	1	2889	4,50%
Göteborg	13 989	3,95%	5439	1,39%	3	8550	2,56%
Götene	1347	15,27%	272	2,96%	1	1075	12,31%
Habo	671	8,78%	228	2,62%	1	443	6,16%
Hagfors	655	8,43%	-243	-2,86%	-1	898	11,29%
Hallsberg	1100	10,63%	283	2,69%	1	817	7,94%
Hallstahammar	585	5,71%	121	0,97%	1	464	4,74%
Halmstad	6401	9,78%	-52	-0,56%	-1	6453	10,34%
Hammarö	699	6,47%	189	1,46%	0	510	5,01%
Haninge	3080	5,98%	1417	2,49%	2	1663	3,49%
Haparanda	1046	21,51%	-88	-2,30%	-2	1134	23,81%
Heby	2171	23,97%	329	2,91%	2	1842	21,06%
Hedemora	1531	15,46%	29	0,08%	-1	1502	15,38%
Helsingborg	3945	4,41%	1992	2,08%	1	1953	2,33%
Herrljunga	1160	18,22%	196	2,70%	1	964	15,52%
Hjo	626	10,06%	96	1,30%	0	530	8,76%
Hofors	422	6,79%	93	1,45%	0	329	5,34%
Huddinge	3529	5,59%	925	1,16%	1	2604	4,43%
Hudiksvall	4976	20,34%	1299	5,03%	3	3677	15,31%
Hultsfred	3001	33,47%	833	8,80%	4	2168	24,67%
Hylte	1006	15,91%	-105	-2,10%	0	1111	18,01%
Håbo	1033	7,64%	114	0,42%	0	919	7,22%
Hällefors	470	10,77%	35	0,83%	0	435	9,94%
Härjedalen	1379	20,65%	190	2,95%	0	1189	17,70%
Härnösand	1992	12,10%	856	5,06%	2	1136	7,04%
Härryda	1916	7,91%	555	2,03%	1	1361	5,88%
Hässleholm	2657	7,96%	323	0,77%	1	2334	7,19%
Höganäs	1469	8,36%	684	3,67%	1	785	4,69%
Högsby	727	20,11%	-99	-2,28%	-1	826	22,39%
Hörby	1147	11,30%	-81	-1,71%	0	1228	13,01%
Höör	1066	9,87%	223	1,57%	1	843	8,30%
Jokkmokk	17	0,51%	-15	-0,46%	0	32	0,97%
Järfälla	2509	5,35%	621	0,95%	0	1888	4,40%

Jönköping	7562	8,43%	1620	1,51%	1	5942	6,92%
Kalix	813	7,42%	-17	-0,16%	0	830	7,58%
Kalmar	3655	8,02%	604	0,94%	0	3051	7,08%
Karlsborg	983	20,42%	-73	-1,64%	-1	1056	22,06%
Karlshamn	1975	9,20%	672	2,94%	2	1303	6,26%
Karlskoga	1104	5,51%	409	1,98%	1	695	3,53%
Karlskrona	3308	7,46%	644	1,20%	1	2664	6,26%
Karlstad	4932	7,82%	1421	1,99%	2	3511	5,83%
Katrineholm	1606	7,32%	136	0,48%	0	1470	6,84%
Kil	1590	19,90%	272	3,19%	2	1318	16,71%
Kinda	875	13,14%	-129	-1,99%	0	1004	15,13%
Kiruna	4919	32,89%	622	4,34%	2	4297	28,55%
Klippan	738	6,90%	118	0,74%	0	620	6,16%
Knivsta	1063	9,29%	147	-0,05%	0	916	9,34%
Kramfors	2385	19,56%	273	2,40%	1	2112	17,16%
Kristianstad	3226	5,95%	41	-0,21%	-1	3185	6,16%
Kristinehamn	2564	15,88%	765	4,63%	2	1799	11,25%
Krokom	2681	28,55%	113	0,29%	-1	2568	28,26%
Kumla	1284	9,20%	427	2,84%	1	857	6,36%
Kungsbacka	7436	13,38%	2196	3,27%	1	5240	10,11%
Kungsör	748	13,73%	65	0,88%	-1	683	12,85%
Kungälv	2282	7,56%	519	1,41%	1	1763	6,15%
Kävlinge	1448	7,09%	328	1,29%	1	1120	5,80%
Köping	1460	8,75%	51	-0,06%	0	1409	8,81%
Laholm	2827	17,17%	30	-0,87%	0	2797	18,04%
Landskrona	598	2,18%	-4	-0,14%	1	602	2,32%
Laxå	299	8,17%	-104	-2,74%	0	403	10,91%
Lekeberg	1609	30,79%	405	6,10%	2	1204	24,69%
Leksand	3181	29,13%	797	6,42%	4	2384	22,71%
Lerum	2685	9,86%	762	2,44%	1	1923	7,42%
Lessebo	728	13,77%	44	0,39%	0	684	13,38%
Lidingö	5234	16,81%	200	-0,23%	0	5034	17,04%
Lidköping	2568	9,45%	315	0,92%	1	2253	8,53%
Lilla Edet	1606	18,43%	299	2,28%	1	1307	16,15%
Lindesberg	1861	12,07%	8	0,01%	0	1853	12,06%
Linköping	9865	9,33%	2854	2,30%	2	7011	7,03%
Ljungby	2142	11,82%	-318	-2,18%	-1	2460	14,00%
Ljusdal	1754	14,74%	394	3,23%	2	1360	11,51%
Ljusnarsberg	216	7,03%	-42	-1,20%	-1	258	8,23%
Lomma	946	5,78%	326	1,77%	1	620	4,01%
Ludvika	1524	8,82%	485	2,67%	2	1039	6,15%
Luleå	3988	7,52%	1736	3,14%	3	2252	4,38%
Lund	5020	6,26%	1463	1,57%	1	3557	4,69%
Lycksele	466	5,97%	86	1,12%	0	380	4,85%
Lysekil	579	5,88%	131	1,22%	1	448	4,66%
Malmö	8317	4,18%	5142	2,44%	3	3175	1,74%
Malung-Sälen	523	7,69%	-116	-2,01%	-1	639	9,70%

Malå	74	3,74%	-15	-0,63%	0	89	4,37%
Mariestad	1234	7,55%	-80	-0,72%	0	1314	8,27%
Mark	3620	15,99%	1117	4,59%	2	2503	11,40%
Markaryd	370	5,99%	-10	-0,30%	0	380	6,29%
Mellerud	1130	19,05%	-198	-4,41%	-1	1328	23,46%
Mjölby	1585	8,83%	286	1,33%	1	1299	7,50%
Mora	3973	29,16%	517	3,04%	1	3456	26,12%
Motala	2179	7,59%	640	2,11%	1	1539	5,48%
Mullsjö	246	5,12%	127	2,62%	1	119	2,50%
Munkedal	841	12,46%	-255	-4,30%	-2	1096	16,76%
Munkfors	391	16,35%	73	3,64%	1	318	12,71%
Mölnadal	2976	6,78%	1210	2,42%	1	1766	4,36%
Mönsterås	3506	38,91%	-84	-1,81%	-1	3590	40,72%
Mörbylånga	1883	18,37%	688	6,36%	3	1195	12,01%
Nacka	6511	10,05%	3470	4,97%	3	3041	5,08%
Nora	651	9,35%	38	0,39%	0	613	8,96%
Norberg	176	4,72%	-23	-0,60%	0	199	5,32%
Nordanstig	878	14,52%	-72	-0,84%	0	950	15,36%
Nordmaling	1996	42,45%	350	6,33%	2	1646	36,12%
Norrköping	5097	5,67%	1275	1,22%	1	3822	4,45%
Norrtälje	4336	10,51%	656	0,94%	0	3680	9,57%
Norsjö	238	9,21%	-119	-4,47%	-1	357	13,68%
Nybro	3340	26,06%	-358	-2,60%	-1	3698	28,66%
Nykvarn	480	6,97%	201	2,41%	0	279	4,56%
Nyköping	3011	8,16%	251	0,40%	0	2760	7,76%
Nynäshamn	862	4,81%	85	0,26%	0	777	4,55%
Nässjö	1614	8,16%	251	1,08%	1	1363	7,08%
Ockelbo	631	15,94%	49	0,92%	0	582	15,02%
Olofström	1194	13,97%	334	3,77%	2	860	10,20%
Orsa	1930	41,80%	223	4,70%	1	1707	37,10%
Orust	1490	14,21%	358	3,01%	1	1132	11,20%
Osby	1401	16,52%	458	4,99%	2	943	11,53%
Oskarshamn	980	5,47%	156	0,78%	1	824	4,69%
Ovanåker	2247	29,04%	127	1,25%	1	2120	27,79%
Oxelösund	247	3,17%	61	0,73%	0	186	2,44%
Pajala	89	2,34%	-34	-0,69%	-1	123	3,03%
Partille	2101	8,68%	1225	4,91%	3	876	3,77%
Perstorp	356	8,52%	20	0,50%	0	336	8,02%
Piteå	3207	10,95%	598	1,85%	1	2609	9,10%
Ragunda	1045	30,01%	436	12,54%	3	609	17,47%
Robertsfors	1375	30,55%	209	4,46%	2	1166	26,09%
Ronneby	1659	8,71%	-80	-0,62%	-1	1739	9,33%
Rättvik	2511	33,00%	53	-0,21%	0	2458	33,21%
Sala	3046	20,24%	134	0,05%	0	2912	20,19%
Salem	557	5,46%	96	0,82%	0	461	4,64%
Sandviken	2196	8,69%	729	2,75%	1	1467	5,94%
Sigtuna	1508	5,66%	494	1,65%	2	1014	4,01%

Simrishamn	1078	8,08%	-189	-1,67%	-1	1267	9,75%
Sjöbo	1132	9,11%	146	0,75%	1	986	8,36%
Skara	1085	8,83%	-246	-2,07%	-1	1331	10,90%
Skellefteå	5006	10,25%	1145	2,23%	1	3861	8,02%
Skinnskatteberg	146	4,97%	-34	-1,14%	0	180	6,11%
Skurup	766	7,54%	55	0,15%	0	711	7,39%
Skövde	3429	9,40%	-200	-0,99%	0	3629	10,39%
Smedjebacken	743	10,02%	-306	-4,38%	-1	1049	14,40%
Sollefteå	2526	19,60%	1346	10,54%	5	1180	9,06%
Sollentuna	2983	6,71%	805	1,60%	1	2178	5,11%
Solna	3453	6,63%	1718	3,00%	2	1735	3,63%
Sorsele	213	14,04%	-53	-3,32%	-1	266	17,36%
Sotenäs	700	10,71%	316	4,65%	1	384	6,06%
Staffanstorps	864	5,45%	239	1,23%	0	625	4,22%
Stenungsund	1189	6,84%	160	0,55%	1	1029	6,29%
Stockholm	48 786	7,89%	21 417	3,20%	5	27 369	4,69%
Storfors	395	14,82%	35	1,27%	0	360	13,55%
Storuman	1193	31,34%	9	0,40%	-3	1184	30,94%
Strängnäs	2105	9,26%	690	2,75%	1	1415	6,51%
Strömstad	850	11,02%	-883	-12,86%	-5	1733	23,88%
Strömsund	1436	19,04%	464	6,47%	2	972	12,57%
Sundbyberg	2504	8,11%	1192	3,19%	2	1312	4,92%
Sundsvall	5015	7,63%	1618	2,33%	3	3397	5,30%
Sunne	2397	26,91%	578	6,49%	2	1819	20,42%
Surahammar	485	7,72%	-332	-5,38%	-3	817	13,10%
Svalöv	1609	18,52%	22	-0,42%	-1	1587	18,94%
Svedala	704	5,09%	164	0,93%	0	540	4,16%
Svenljunga	1425	20,57%	447	5,75%	2	978	14,82%
Säffle	3053	30,40%	572	5,75%	3	2481	24,65%
Säter	1638	21,78%	339	4,00%	2	1299	17,78%
Sävsjö	778	10,86%	-108	-1,87%	-1	886	12,73%
Söderhamn	3836	22,57%	1273	7,44%	4	2563	15,13%
Söderköping	1862	18,89%	743	7,34%	2	1119	11,55%
Södertälje	3292	6,55%	957	1,77%	1	2335	4,78%
Sölvesborg	583	4,93%	132	0,98%	0	451	3,95%
Tanum	1644	19,15%	-217	-3,49%	-1	1861	22,64%
Tibro	659	9,06%	10	0,04%	0	649	9,02%
Tidaholm	570	6,65%	-5	-0,15%	0	575	6,80%
Tierp	3128	22,48%	791	4,92%	2	2337	17,56%
Timrå	846	7,01%	151	1,10%	1	695	5,91%
Tingsryd	1724	21,36%	-149	-2,23%	-1	1873	23,59%
Tjörn	676	6,07%	133	0,91%	0	543	5,16%
Tomelilla	1640	18,99%	179	1,37%	0	1461	17,62%
Torsby	1225	16,06%	255	3,45%	1	970	12,61%
Torsås	1120	23,49%	-173	-3,90%	-2	1293	27,39%
Tranemo	1729	22,32%	0	-0,53%	-1	1729	22,85%
Tranås	973	7,87%	71	0,53%	0	902	7,34%

Trelleborg	1446	5,05%	553	1,79%	1	893	3,26%
Trollhättan	2205	5,92%	267	0,53%	1	1938	5,39%
Trosa	610	6,84%	170	1,36%	0	440	5,48%
Tyresö	1713	5,58%	678	1,98%	1	1035	3,60%
Täby	4123	8,81%	1647	3,20%	1	2476	5,61%
Töreboda	978	16,29%	-151	-2,97%	-1	1129	19,26%
Uddevalla	2503	6,93%	897	2,26%	2	1606	4,67%
Ulricehamn	2584	16,10%	-501	-4,06%	-2	3085	20,16%
Umeå	8436	9,98%	3743	4,09%	3	4693	5,89%
Upplands Väsby	1262	4,73%	457	1,53%	0	805	3,20%
Upplands-Bro	827	4,90%	250	1,12%	0	577	3,78%
Uppsala	14 028	9,56%	4902	2,92%	2	9126	6,64%
Uppvidinge	1108	18,73%	-441	-8,17%	-3	1549	26,90%
Vadstena	427	8,06%	97	1,73%	1	330	6,33%
Vaggeryd	1055	11,99%	230	2,29%	1	825	9,70%
Valdemarsvik	894	16,49%	109	1,73%	1	785	14,76%
Vallentuna	2527	11,95%	25	-0,50%	1	2502	12,45%
Vansbro	1188	26,41%	-308	-7,44%	-3	1496	33,85%
Vara	1084	10,41%	-136	-1,44%	0	1220	11,85%
Varberg	5645	13,09%	731	1,03%	2	4914	12,06%
Vaxholm	1170	14,51%	389	3,94%	1	781	10,57%
Vellinge	1883	7,48%	1505	5,87%	4	378	1,61%
Vetlanda	1920	10,79%	-38	-0,59%	0	1958	11,38%
Vilhelmina	1271	29,24%	402	9,52%	2	869	19,72%
Vimmerby	2929	28,07%	955	8,67%	4	1974	19,40%
Vindeln	720	20,92%	45	1,91%	1	675	19,01%
Vingåker	490	8,22%	125	2,01%	1	365	6,21%
Vårgårda	1587	20,75%	350	3,83%	2	1237	16,92%
Vänersborg	2145	8,45%	183	0,43%	0	1962	8,02%
Vännäs	1493	26,56%	234	3,83%	0	1259	22,73%
Värmdö	2517	8,85%	1145	3,48%	3	1372	5,37%
Värnamo	4517	20,27%	1077	4,38%	2	3440	15,89%
Västervik	2335	9,53%	39	0,07%	0	2296	9,46%
Västerås	5940	6,15%	845	0,59%	0	5095	5,56%
Växjö	4494	7,53%	-121	-0,66%	-1	4615	8,19%
Ydre	818	31,57%	113	4,00%	1	705	27,57%
Ystad	1977	9,57%	314	1,08%	1	1663	8,49%
Åmål	847	10,49%	-516	-7,02%	-2	1363	17,51%
Ånge	406	6,44%	-46	-0,61%	0	452	7,05%
Åre	2036	27,51%	749	8,53%	4	1287	18,98%
Årjäng	931	15,67%	-501	-8,83%	-3	1432	24,50%
Åsele	517	28,48%	369	20,70%	6	148	7,78%
Åstorp	538	6,05%	-7	-0,45%	0	545	6,50%
Ätvidaberg	937	11,83%	240	2,82%	1	697	9,01%
Älmhult	2306	22,33%	421	3,46%	1	1885	18,87%
Älvdalen	1413	29,92%	330	6,87%	3	1083	23,05%
Älvkarleby	368	6,03%	70	1,12%	0	298	4,91%

Älvsbyn	1001	18,70%	213	4,10%	1	788	14,60%
Ängelholm	2386	8,58%	608	1,90%	0	1778	6,68%
Öckerö	179	1,96%	83	0,85%	0	96	1,11%
Ödeshög	374	10,50%	1	-0,09%	0	373	10,59%
Örebro	8342	8,43%	2974	2,62%	2	5368	5,81%
Örkelljunga	553	8,78%	121	1,70%	0	432	7,08%
Örnsköldsvik	7260	19,30%	1161	2,70%	3	6099	16,60%
Östersund	9322	22,28%	3909	8,67%	6	5413	13,61%
Österåker	1764	6,25%	541	1,55%	1	1223	4,70%
Östhammar	2166	14,68%	-68	-1,03%	-1	2234	15,71%
Östra Göinge	492	5,46%	-69	-0,86%	0	561	6,32%
Överkalix	370	16,46%	-168	-6,25%	-3	538	22,71%
Övertorneå	669	24,04%	30	2,11%	-1	639	21,93%
Total	631 812		142 431		192	489 381	
Medel (%)		13,14%		1,41%			11,73%
Andel av riket		9,67%					7,85%